

**FAKULTA PEDAGOGICKÁ TECHNICKÉ UNIVERZITY
V LIBERCI**

**Katedra pedagogiky a psychologie
Hálkova 6, Liberec 1 461 17**

Obor : sociální pedagog

Extremistické anarchistické skupiny v ČR

Extremist Anarchist Groups in The Czech Republic

**Autor : Lubomír Kašík
Tavolníková 1841/5
142 00 Praha 4**

UNIVERZITNÍ KNIHOVNA
TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI

3146059878

Vedoucí práce : PhDr. Lenka Václavíková- Helšusová

Počet stran : 54

Počet příloh : 6

Počet slov : 14 528

V Liberci 21. března 2003

TU v Liberci, FAKULTA PEDAGOGICKÁ

461 17 LIBEREC 1, Hálkova 6. Tel.: 048/535 2515 Fax: 048/535 2332

Katedra pedagogiky a psychologie

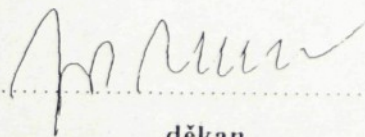
ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(pro bakalářský studijní program)

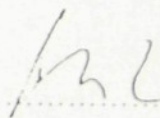
pro (kandidát) Lubomír Kašík
adresa: Tavočnicková 1841, Praha 4, 142 00
obor (kombinace): sociální pedagog
Název BP: Extremistické anarchistické skupiny
Název BP v angličtině: Extremist Anarchist Groups in The Czech Republic
Vedoucí práce: Mgr. Lenka Helšusová
Konzultant:
Termín odevzdání: 30. dubna 2003.

Pozn. Podmínky pro zadání práce jsou k nahlédnutí na katedrách. Katedry rovněž formulují podrobnosti zadání. Zásady pro zpracování DP jsou k dispozici ve dvou verzích (stručné, resp. metodické pokyny) na katedrách a na Děkanátě Fakulty pedagogické TU v Liberci.

V Liberci dne

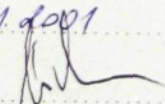
děkan

vedoucí katedry

Převzal (kandidát): Lubomír Kašík

Datum: 20. 11. 2001

Podpis:

V62/03P

KSS/SPED
54,12 [27] L1

Cíl:

Práce se zaměří na deskripci anarchistických skupin v ČR a analýzu jejich rozdílů. Dále nastíní možné důvody a motivace sebeidentifikace s anarchistickým hnutím a možné důsledky konfrontace anarchistických skupin s majoritní společností.

Hypotézy:

- I. V ČR neexistuje jednotný anarchistický proud.
- II. Na kriminalitě v ČR se podílí pouze specifické skupiny anarchistů.

Metody:

- Studium dokumentů
- Sekundární analýza
- Dotazníkové šetření

Literatura:

- Chmelík, J., Extremismus, MV ČR, Praha, 1997
- Němec, M., Organizovaný zločin, Naše vojsko, Praha, 1995
- Giddens, A., Sociologie, Argo, Praha, 1999

vedoucí práce

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškerou použitou literaturu.

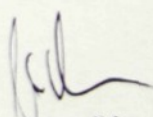
Dále jsem si vědom těchto skutečností :

1. závěrečná práce je majetkem školy
2. se závěrečnou prací nelze bez svolení školy manipulovat
3. závěrečná práce může být zapůjčena či objednána (kopie) za účelem využití jejího obsahu.

Beru na vědomí, že po pěti letech si mohu závěrečnou práci vyžádat v univerzitní knihovně TÚ v Liberci, kde bude uložena.

Prosím o evidenci vypůjčovatelů.

Liberec 21. 03. 2003

Lubomír KAŠÍK

Děkuji všem, kteří mi pomohli k dokončení mé práce. Zejména vedoucí práce PhDr. Lence Václavíkové – Helšusové za nesmírnou trpělivost, podnětné rady a odborné vedení. Také bych chtěl poděkovat pracovníkům Policie České republiky, Správy hlavního města Prahy, Odboru pro boj s organizovaným zločinem, oddělení extremismu za pomoc při provádění vlastního výzkumu a poskytnuté materiály pro teoretickou část této práce.

Anotace

Tato práce se zabývá extremistickou scénou na území ČR. V teoretické části je stručně charakterizován extremismus pravicový a levicový. Největší důraz je kladen na levicovou extremistickou scénu se zaměřením na anarchistické hnutí. V praktické části zkoumáme kriminalitu mládeže, opět důraz na kriminalitu s extremistickou orientací. Také zjišťujeme vliv rodiny a sociálního zázemí na pachatele těchto trestných činů a jejich nebezpečnost pro majoritní společnost.

V přílohách jsou tabulky a grafy k výzkumu, symbolika anarchistických hnutí a novinové články s anarchistickou tematikou.

Summary

The work is engaged in the extreme scene in the territory of Czech Republic. First we try to characterize in brief the right-wing extremism and the left-wing extremism. These characterizations constitute the theoretical party of our work. The main emphasis is put on the left-wing extremist scene, concentrated on the anarchical movement.

Next you find our survey of a crime-rate of young people, that constitutes the practical part of our work. In this survey we again put an emphasis on the crime-rate with an extreme orientation. In the same time we ascertain an influence of family and an influence of social setting on the offenders of these criminal acts and their dangerous character for the majority society.

Enclosed you find tables and graphs as well as symbols of anarchic movements and articles from newspaper with the anarchical subject.

Annotation

Arbeit beschäftigt sich mit der extremistischen Szene auf dem Gebiet unseres Staates. Im theoretischen Teil bemühen wir uns um eine kurz gefasste Charakteristik des rechten und linken Extremismus.

Die grösste Gewichtung liegt auf der linken extremistischen Szene mit dem Ziel einer anarchistischen Bewegung. Im praktischen Teil untersuchen wir die Jugendkriminalität, andererseits die Gewichtung der Kriminalität mit extremistischer Orientierung.

Ebenfalls ermitteln wir den Einfluss der Familie und des sozialen Umfeldes auf die Täter dieser Straftaten und ihre Gefahr für die staatliche Gesellschaft.

In der Beilage sind Tabellen und Grafiken unserer Erforschung; Symbole der anarchistischen Bewegung und Zeitungsartikel mit der Thematik des Anarchismus.

OBSAH

1. ÚVOD	1
2. EXTREMISMUS V ČR	3
2.1. Pravicový extremismus	4
3. LEVICOVÝ EXTREMISMUS	9
4. ANARCHISTICKÉ HNUTÍ	10
4.1. Ideová báze českého anarchismu	11
4.2. Vývoj anarchistického hnutí	12
4.3. Struktura anarchistického hnutí	14
4.4. Programová orientace anarchistického hnutí	19
5. LEVICOVÝ EXTREMISMUS A MLÁDEŽ	19
5.1. Vliv anarchistické orientace na socializační proces	20
5.2. Problematika kriminality mládeže ve spojení s levicovým extremismem	21
6. NEBEZPEČNOST ANARCHISTICKÉHO HNUTÍ PRO SPOLEČNOST	24
6.1. Anarchistické akce pořádané v ČR	24
6.2. Trestná činnost spojená s extremismem	26
6.3. Násilné projevy extremismu	28
7. SHRNUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI	30
8. VÝZKUM	31
8.1. Cíl výzkumu	31
8.2. Metody výzkumu	31
8.3. Stanovení hypotéz	31
9. REALIZACE VÝZKUMU	33
9.1. Dotazníkové šetření	33
9.2. Pozorování	34
9.3. Studium dokumentů	35
10. HODNOCENÍ VÝZKUMU	37
10.1. Hodnocení dotazníkového šetření	37
10.2. Prováděná pozorování	40
10.3. Studium a analýza dokumentů	45
11. VYHODNOCENÍ HYPOTÉZ	47
11.1. Vyhodnocení hypotézy H1	48
11.2. Vyhodnocení hypotézy H2	49
11.3. Vyhodnocení hypotézy H3	50
12. MOŽNOSTI PREVENCE	51

13. ZÁVĚR	53
14. POUŽITÁ LITERATURA	54
15. PŘÍLOHY	55
15.1. Tabulky a grafy k dotazníkovým otázkám	
15.2. Právní kvalifikace protizákonných jednání některých členů extremistických hnutí	
15.3. Slovníček použitých výrazů	
15.4. Symbolika anarchistických skupin	
15.5. Novinové články	
15.6. Vzor dotazníku	

1. ÚVOD

Do listopadu 1989 málokterý řadový občan tehdejší ČSSR věděl co znamená pojem extremismus nebo xenofobie. Po roce 1989 pojem extremismus vstoupil do obecného podvědomí naší společnosti útoky příznivců skinheads na romské etnikum a ostatní občany tmavší barvy pleti. Problematika extremismu, komunistickým režimem na veřejnosti uměle zakrývaná, se začala stále více zviditelňovat.

I dnes je bohužel stále mnoho lidí, kteří nechápou, co vše tento pojem zahrnuje, jaká hrozba se za tímto slůvkem skrývá. Extremistické aktivity je možno rozdělit podle ideové motivace do tří základních skupin. Toto rozdělení slouží pouze pro lepší orientaci v extremismu samém, který tak vyhraněné dělicí roviny nemá. Podle tohoto hlediska jsou extremistické aktivity děleny na pravicové, levicové a náboženské.

Lhostejnost veřejnosti či její velké části k extremistickým projevům jak pravicovým tak i levicovým, sympatizování s těmito projevy nebo dokonce jejich podpora, je úrodná půda pro projevy s extremistickým podtextem. S tímto, dalo by se říci problémem, se potýkají i vyspělé demokratické státy. Za situace, kdy se takzvaná globalizace přirozeně nevyhýbá ani extremistickým hnutím, která se za pomoci nejmodernějších komunikačních prostředků mezinárodně spojují a tím získávají na síle, je třeba projevům extremismu věnovat stále větší pozornost.

V současné době lze ve společnosti pozorovat stále sílící projevy rasové nesnášenlivosti. Problém extremismu je dnes natolik aktuální, že se stává nutností hledat vhodný, hlavně účinný způsob prevence, který by oslovil především mladou generaci, která znamená budoucnost společnosti. Nejvíce jsou medializovány rasové problémy a to zejména ve spojení s extremismem, jeho pravicové části, kam patří hnutí skinheads, především jeho ultrapravicové odnože. Musíme přiznat, že v některých případech jsou tyto informace zkreslené. Komerční sdělovací prostředky se snaží, aby tyto informace byly aktuální pro dané období, přizpůsobují je svým zájmům a nejde jim tolik o podání objektivního pohledu.

1. ÚVOD

Do listopadu 1989 málokterý řadový občan tehdejší ČSSR věděl co znamená pojem extremismus nebo xenofobie. Po roce 1989 pojem extremismus vstoupil do obecného podvědomí naší společnosti útoky příznivců skinheads na romské etnikum a ostatní občany tmavší barvy pleti. Problematika extremismu, komunistickým režimem na veřejnosti uměle zakrývaná, se začala stále více zviditelňovat.

I dnes je bohužel stále mnoho lidí, kteří nechápou, co vše tento pojem zahrnuje, jaká hrozba se za tímto slůvkem skrývá. Extremistické aktivity je možno rozdělit podle ideové motivace do tří základních skupin. Toto rozdělení slouží pouze pro lepší orientaci v extremismu samém, který tak vyhraněné dělicí roviny nemá. Podle tohoto hlediska jsou extremistické aktivity děleny na pravicové, levicové a náboženské.

Lhostejnost veřejnosti či její velké části k extremistickým projevům jak pravicovým tak i levicovým, sympatizování s těmito projevy nebo dokonce jejich podpora, je úrodná půda pro projevy s extremistickým podtextem. S tímto, dalo by se říci problémem, se potýkají i vyspělé demokratické státy. Za situace, kdy se takzvaná globalizace přirozeně nevyhýbá ani extremistickým hnutím, která se za pomoci nejmodernějších komunikačních prostředků mezinárodně spojují a tím získávají na síle, je třeba projevům extremismu věnovat stále větší pozornost.

V současné době lze ve společnosti pozorovat stále sílící projevy rasové nesnášenlivosti. Problém extremismu je dnes natolik aktuální, že se stává nutností hledat vhodný, hlavně účinný způsob prevence, který by oslovil především mladou generaci, která znamená budoucnost společnosti. Nejvíce jsou medializovány rasové problémy a to zejména ve spojení s extremismem, jeho pravicové části, kam patří hnutí skinheads, především jeho ultrapravicové odnože. Musíme přiznat, že v některých případech jsou tyto informace zkreslené. Komerční sdělovací prostředky se snaží, aby tyto informace byly aktuální pro dané období, přizpůsobují je svým zájmům a nejde jim tolik o podání objektivního pohledu.

Nebezpečí extremismu a jeho levicové části anarchismu spočívá v poměrně snadném získávání široké členské základny z řad mládeže, často i pod hranicí patnácti let. Významnou roli zde hraje především touha mladých lidí demonstrovat svoji domnělou nezávislost na tendenční, konzumní společnosti, dát najevo svůj nesouhlas se stávající situací a snahou ji změnit. Tito mladí lidé se snadno nechávají strhnout líbivými idejemi, které nabízejí jasná, rychlá a hlavně správná řešení složitých situací bez jejich zkoumání a jejich pochopení. Pro některé, převážně chlapce, je členství v tomto hnutí možností ventilovat agresivní sklony pod ochranou anonymního davu.

Ve srovnání s pravicovou extremistickou scénou, ve které dominují rasově motivované brutální útoky, je levicová část společnosti vnímána mnohem tolerantněji. Důvodem může být její odmítání konzumní společnosti, kritika státu, státního systému, poukazování na nedostatky kapitalistické společnosti. Proto se ve svém okolí setkáváme s lidmi, kteří s některými projevy extremismu souhlasí a sympatizují. Konečným důsledkem těchto vlivů bylo zjištění, že zdaleka ne přesně známe podstatu extremismu a jeho vliv na dospívající mládež. Proto se v této práci pokusíme o co nejobektivnější pohled na extremismus. V teoretické části zformulujeme pohled na extremistickou scénu na území ČR, s důrazem na její levicovou část. V praktické části se pokusíme dokázat, že v ČR neexistuje jednotný anarchistický proud, a také, že ne každý anarchista páchá trestnou činnost, ale jenom malá část z příznivců tohoto hnutí. Ve vlastním výzkumu hledáme odpovědi na otázky společenské nebezpečnosti anarchistického hnutí. Získané výsledky by mohly pomoci najít účinnější metody prevence.

Shánět zdroje informací pro tuto práci nebylo snadné. Odborná literatura je z velké části zaměřena na pravicovou extremistickou scénu. Anarchistické časopisy, internetové články a ostatní tiskoviny vydávané samotnými anarchisty jsou pro naše využití zkreslené.

2. EXTREMISMUS V ČESKÉ REPUBLICE

Extremistická scéna je na území České republiky zastoupena pravicovou i levicovou částí. Jak už jsme uvedli v úvodu této práce budeme se zde zabývat levicovým extremismem, s důrazem na anarchismus. Musíme zde ale také podat stručnou informaci o pravicovém extremismu, který je jeho protipólem.

Levicová extremistická scéna je v České republice více tolerována oproti její pravicové části. V žádném případě ji ale nemůžeme podceňovat, nebo opomíjet. Jako je u pravicové extremistické scény nejznámější a nejrozšířenější hnutí skinheads, tak u levicové části je to anarchistické hnutí.

Extremismus v České republice je také ovlivňován extremismem v sousedních západních zemích, zejména extremismem v Spolkové republice Německo a v Rakousku. Zejména pravicoví extrémisté v těchto státech působí na naše extremisty a jejich prostřednictvím se u nás snaží prosazovat své cíle.

Nejen pravicová scéna má kontakty se zahraničními extremistickými organizacemi. Toto samé platí i o levicové scéně. Československá anarchistická federace, která sdružuje autonomní skupiny z celé České republiky a Slovenska, je součástí mezinárodní organizace Internacionála Anarchistických Federací neboli Anarchistická internacionála. Jako názorný příklad nám může posloužit zasedání Mezinárodního měnového fondu, které probíhalo v září roku 2000 v Kongresovém centru v Praze, kdy se na celý týden do našeho hlavního města sjelo několik tisíc anarchistů z celé Evropy, aby tady společně pokojně demonstrovali proti konzumní společnosti, globalizaci, nadnárodním společnostem a kapitalismu.

2.1. PRAVICOVÝ EXTREMISMUS

V této části práce se pokusíme přiblížit pravicovou extremistickou scénu na území ČR, její ideje a některé organizace a hnutí, například hnutí skinheads, jako protipól levicově orientovaných extremistických organizací, ke kterým patří anarchistické hnutí. Na úvod se podíváme jak pravicový extremismus popisuje ve své knize „Menšiny a marginalizované skupiny v ČR“ pan Sirovátka.

„Pro pravicový extremismus je charakteristické popírání moderního pojetí rovnosti. Toto popírání je často spjato s jednostranným přeceňováním, resp. S vyšším hodnocením vlastností vlastního „etnika“, „rasy“ či „národa“. Pravicově orientovaní extremisté využívají a zneužívají nejrůznějších předsudků a „obrazů nepřátel“, jimiž jsou i různé menšiny ohrožující podle názoru pravicových extremistů „národní jednotu“, „pospolitost“ apod. Vypjatě nacionalistické, rasistické, antisemitské, xenofobní a další podobné postoje pak poskytují východisko pro útoky namířené proti vybraným minoritám.“¹

V České republice je v drtivé většině extremistická pravicová scéna zastoupena hnutím skinheads. Nesmíme ale zapomínat na organizované skupiny extrémní pravice, v níž působí i osoby, které ideově vycházejí z neonacistických a fašistických myšlenek. Právě tyto skupiny se svými názory a postoji mají vliv na skupiny mládeže.

Od listopadu 1989 prošla pravicová extremistická scéna na našem území řadou proměn. Zpočátku byla její činnost zaměřena na pořádání demonstrací, různých pochodů a postupně připojila pořádání benefičních koncertů, koncertů kultovních hudebních skupin. Pravicoví extremisté tímto pořádáním koncertů získávali nejen finance, ale i obdiv a respekt u zahraničních extremistických skupin. Pořádání těchto koncertů skinheadových kapel rozšířili pravicoví extremisté o vydávání CD a dalších médií s kultovní hudbou, vyrábění nášivek, triček a podobně. Tyto aktivity jsou zaměřené nejen na získávání financí, ale zejména na rozšíření členské základny o nové členy.

¹ Sirovátka, T.: *Menšiny a marginalizované skupiny v ČR*. 1. vydání Brno Georgetom 2002

Pravicově extremistická scéna je stále více poznamenána radikalismem mladých lidí, kteří své přesvědčení, třebaže je povrchní, tvrdě prosazují nikoli argumenty, ale spíše fanaticky v mase při demonstracích či jiných společných aktivitách. Přitahuje je „přímá akce“.

Obětmi násilných, nebo verbálních útoků pravicových extremistů jsou v našem státě ve většině případů Rómové. Vyplývá to z toho, že jsou jedinou výraznou minoritou žijící na území České republiky, a pro méně zorientované skinheady lehce rozpoznatelní. Ale jsou zaznamenány i útoky na obyvatele „stejně rasy“. Je to pro jejich smýšlení, které se neztotožňuje s rasisticky a xenofobně orientovaným smýšlením pravicových extremistů.

Jak jsme již uvedli nejvíc zastoupenou, nejviditelnější skupinou pravicových extremistů jsou u nás bezesporu příznivci hnutí skinheads. Podívejme se trochu do historie tohoto hnutí. Hnutí skinheads se objevilo ve vyspělých evropských státech počátkem 80. let, ale jeho kořeny sahají do Anglie 60. let. V této době na rozdíl od dnešní nemělo hnutí skinheads žádný rasistický podtext. V tančárnách a hospůdkách toto hnutí spojovalo na první pohled neslučitelné kultury jamajských imigrantů a bílé dělnické mládeže. Jejich zájmy byly velmi prosté. Šlo o pití alkoholu, hlavně piva, z něhož se postupně stal kultovní nápoj, vysedávání v hostincích a rockových klubech, rvačky a návštěvy fotbalových zápasů. Byli velmi tvrdí a společensky nepřizpůsobiví. Opovrhovali vzděláním, nesnášeli studenty, hipies a narkomany, vyžívali se ve rvačkách a provokacích na veřejnosti. Postupem času, jak se skinheadské hnutí dostává na kontinent, tak má více a více neonacistický a neofašistický styl a je tu snaha o sjednocení image, symboliky, hudby.

V bývalém Československu se první skinheads objevují ve druhé polovině 80. let jako určitý módní trend bez vyhraněných politických postojů. V té době začínají vycházet první skinheadské časopisy obsahující politické myšlenky, ideje a názory jejich „západních kolegů“ a tato původně malá skupina se pomalu rozšiřuje z uzavřeného okruhu názorových příznivců mezi široké vrstvy mládeže. Od roku 1995 se skinheads v České republice začínají radikalizovat a těsněji spolupracovat se svými zahraničními kolegy. V současné době se k hnutí skinheads v České republice hlásí okolo pěti tisíc lidí.

Ke struktuře hnutí skinheads by se dalo říci, že hlavní část tvoří učňovská mládež a dělnické profese. Studenti středních a vysokých škol se mezi nimi vyskytují ojediněle. Jsou-li zde, zpravidla zastávají důležitá místa ve vedení hnutí. Ženy jsou zastoupeny velmi málo. Většina příznivců skinheads je poměrně nízkého věku od 14 do 23 let.

Každá skupina skinheads má svého vůdce a ten má okolo sebe nejradikálnější a nejvěrnější členy, kteří tvoří tvrdé jádro organizace. Dalo by se říci, že tvrdé jádro tvoří elitu skinheads. Dostat se do tvrdého jádra není otázkou dní nebo měsíců, ale zpravidla i několika let, kdy zájemce musí prokázat věrnost myšlenkám i samotnému vůdci. Vystoupení z tohoto tvrdého jádra se přísně trestá. Provinilec je považován za zrádce a podle toho se k němu ostatní chovají. Níže v hierarchii stojí další skupiny, které se řídí pokyny vůdce a skupiny kolem něho. Tyto skupiny jsou většinou místního, regionálního charakteru. Ani vstup do těchto nižších skupin není jednoduchou záležitostí.

Pro lepší a názornější orientaci uvedeme několik největších a nejznámějších organizací skinheads působící na našem území.

Vlastenecká liga

Tato organizace se nezařazuje mezi fašistické skupiny, proto k této skupině mají ostatní negativní postoj, dalo by se říci, že je považují za změkčilé. Mají své vzory v historii, konkrétně T. G. Masaryka, J. Žižku, J. Husa. Považují se za vlasteneckou organizaci, která upevňuje fyzickou zdatnost a morální kvality svých členů, kteří jsou vojensky organizováni a řízeni. I přes to, že nepatří mezi fašistické a neonacistické skupiny, se zúčastňují pravicově orientovaných extremistických demonstrací a podobných akcí.

Vlastenecká fronta

Organizace je založena na důsledném uplatňování autority vůdce a je spojena s další skinhedskou organizací Bohemia hammer skins. Její ideologií je antisemitismus, nacismus, rasismus a nacionální socialismus. Jsou proti drogám a pornografii a pro posílení pravomoci policie. Spolupracují s francouzskou nacionalistickou frontou.

Blood and Honour division Bohemia

Tato skupina u nás vznikla na přelomu let 1995 a 1996. Začala fungovat v Praze, ale postupně se rozšířila i do dalších měst. Je to ultrapravicová militantní organizace, pod jejíž hlavičkou jsou pořádány některé hudební produkce skinheadských skupin. Také vydávají několik časopisů, které jsou pro svůj silný rasový podtext a fašistické zabarvení distribuovány přímým prodejem mezi skiny.

Bohemia hammer skin

Ideologií této skupiny je rasismus, neonacismus, antisemitismus. Vyznačují se komplikovaným přijímáním nových členů a vojenskou organizovaností. Tato organizace oficiálně neexistuje. Příznivci tohoto hnutí nesmějí užívat drogy, v přílišné míře konzumovat alkohol, musí se cvičit v boji, pracovat na své fyzické kondici a hlavně být dostatečně radikální.

Redskins

I přes přiřazení této organizace ke hnutí skinheads, které patří do pravicové scény extremismu, vyznávají členové této skupiny některé marxistické ideologie jako stalinismus a trockismus. Od jiných skupin skinheads se odlišují viditelným nošením odznaků a nápisů „redskins“ na čepicích a bombrech. Jsou proslulí intenzivními fyzickými útoky na členy neonacistických organizací. Jsou považováni za nejradikálnější a nejmilitantnější levicově orientovanou odnož hnutí skinheads.

Sharpskin – S.H.A.R.P.

Tato organizace jako jedna z mála skinheadských skupin není orientována fašisticky, ani rasově, ale naopak proti fašismu a rasismu bojují. Vydávají sharp-magazín Bulldok a a jiné velmi kvalitní hudební časopisy zvané fanziny. Z hlediska páchání trestné činnosti se toto hnutí dá označit jako bezproblémové.

Kindrskin

Už podle názvu této organizace můžeme odhalit, že se jedná věkovým průměrem členů o nejmladší skupinu, neboť sdružuje mladé lidi ve věku 14-16 let a poslední dobou nejsou výjimkou děti okolo 12ti let. Přebírají symboliku skinheads, ale jen malá část správně pochopí ideologii tohoto hnutí. Nejsou názorově a proto u nich najdeme kombinaci různých atributů pramenící právě z neznalosti hnutí a ideové nestability.

I přes nízký věk členů této skupiny ji nemůžeme v žádném případě z bezpečnostního hlediska podceňovat, protože ve snaze vyrovnat se starším skinům jsou ochotni učinit cokoli včetně mimořádného brutálního násilí. Terčem tohoto násilí se zpravidla stávají Rómové a cizinci odlišné barvy pleti.

Nesmíme zapomenout na specifickou skupinu, která sice nepatří přímo do hnutí skinheads, ale drtivá většina jejích členů z tohoto hnutí pochází. Jedná se o „rowdies“, fanoušky převážně fotbalových klubů, jejichž hlavním zájmem není sledování sportovního utkání, ale pití alkoholu, páchání výtržností před zápasy, během nich a po jejich skončení, bez ohledu na výsledek. Nejoblíbenější je napadání fanoušků ostatních klubů a rvaček s nimi.

Asi protože k těmto výtržnostem a rvačkám dochází po požití alkoholu a v anonymitě davu, jsou tyto páchány s neobvyklou brutalitou. Názorným příkladem nám může být reálná situace, později umělecky ztvárněná ve filmu nazvaném „Proč“. Film je rekonstrukcí cesty fanoušků Sparty Praha na prvoligový zápas do Ostravy, kdy totálně zničili zařízení vlaku a průvodčí z tohoto „vlaku hrůzy“ přivodili těžké ublížení na zdraví.

V naší republice se jedná převážně o příznivce klubů Sparta Praha a Baník Ostrava.

V této části práce jsme přiblížili pravicovou extremistickou scénu na území České republiky jako protipól levicové části. Popsali jsme několik nejvýznamějších skupin a organizací, také proto, že mnozí naši spoluobčané s pravicovým extremismem spojují jen hnutí skinheads.

Mohlo by se zdát, že zmiňovaná hnutí Redskins a Sharpskin-S.H.A.R.P. patří spíše do levicové části, ale opak je pravdou. Ve všech studovaných odborných pramenech jsou tyto hnutí řazena do pravicové části, až T. Sirovátka ve své publikaci „Menšiny a marginalizované skupiny v ČR“ tyto hnutí přiřazuje do levicového extremismu. Obě hnutí bojují proti neonacismu, v minulosti nejsou výjimkou případy vzájemného napadení se skiny a jinými pravicovými extremisty.

3. LEVICOVÝ EXTREMISMUS

V ČR, stejně jako v mnoha jiných zemích, působí v politické sféře síly prosazující požadavky směřující proti základním principům a hodnotám demokratického zřízení. Právě tyto síly označujeme za extremistické. Pravicový extremismus jsme popsali v minulé kapitole, v této přiblížíme jeho opak a protiklad tj. levicový extremismus.

Do roku 1989 jsme byli státem veskrze levicově orientovaným, ale i když dnes je tomu naopak tak máme stále ve vládě levici zastoupenou KSČM. I když ve vrcholné fázi tzv. komunismu si měli být všichni rovni, tak nemůžeme tuto politickou stranu označit jako extremistickou. Hlavním učením a ideou této strany je marxismus a leninismus. Některé extremistické levicově zaměřené hnutí se ale také hlásí k těmto učením. Protože se o těchto učeních budeme v dalších částech práce zmiňovat osvětleme si jejich myšlenky a ideje.

Marxismus – učení založené K. Marxem a B. Engelsem. Podle jejich učení se vykořisťovaná třída – proletariát, postupně zmocní vlády a nastolí diktaturu proletariátu, která následuje ve společnost bez tříd a bez státu kde si jsou všichni rovni.

Leninismus – rozšíření marxismu V. I. Leninem. Prosazení tohoto učení vyvrcholením socialistickou revolucí v roce 1917, kdy vláda v tehdejší Rusku opravdu přešla do rukou nejnižších vrstev.

Bolševismus – je pokládán za ruskou podobu marxismu, vytvořenou především Leninem. Později je tento pojem spojován s neomezenou mocí a diktaturou.

Trockismus – také marxistická teorie rozvinutá L. Trockým. Na rozdíl od Lenina předvídal konflikty při prosazování kolektivismu a internacionalismu. Jeho kritika budování socialismu v Sovětském svazu vedla k rozkolu se J. V. Stalinem.²

Toto byly pojmy se kterými se budeme setkávat v dalších kapitolách této práce.

² Němec, M.: *Organizovaný zločin*. 1. vydání Praha, Naše vojsko 1995

4. ANARCHISTICKÉ HNUTÍ

Základem téměř každé anarchistické teorie bývá kritika a odpor proti státnímu systému-kapitalismu a síle peněz, která je „vládcem“ tohoto systému. Nejen, že poukazuje na jeho chyby, ale snaží se o nastolení nového fungujícího anarchistického systému, který by se vyvaroval těchto chyb.

Podle anarchistů ale k nastolení nového, lepšího systému nestačí pouze svrhnout vládnoucí vrstvu, ale změnit celou společnost, její základy, zaběhnuté zvyklosti, prostě vše.

Anarchistické hnutí v České republice prošlo od roku 1989 rychlým vývojem. Na začátku 90. let je pro tuto scénu příznačné pořádání demonstrací, manifestací a různých pochodů, které jí zůstalo do dnešní doby a přidalo vydávání časopisů a setkání s obdobně zaměřenými skupinami ze zahraničí. Dalo by se říci, že dochází ke kopírování rozložení anarchistických proudů podle zemí západní Evropy.

Ze zárodků, které tvořilo Československé anarchistické sdružení, založené v létě 1989, a z několika jedinců aktivních v Nezávislém mírovém sdružení, které vzniklo ještě dříve, se počátkem 90. let začalo utvářet širší anarchistické hnutí, jehož koordinátorem se stala redakce časopisu A-Kontra. V době, která byla ještě do značné míry liberální, se toto hnutí začalo orientovat na alternativně založenou mládež a zčásti se již tehdy profilovalo jako sociálně kritické hnutí. Postupem doby s narůstajícími ekonomickými problémy mají anarchisté dojem, že ve společnosti sílí represivní tendence reprezentované širokým spektrem politických sil, a proto začal v anarchistickém hnutí dominovat sociální prvek. Jejich program se blížil k anarchismu jakožto filosofii svobody, která je podmíněna ekonomickou nezávislostí.

4.1. IDEOVÁ BÁZE ČESKÉHO ANARCHISMU

Anarchisté mají ve svých idejích na prvních místech svobodu, rovnost a také individualismus. Tyto své ideje hlásí na protestních akcích, demonstracích, pochodech, ale také o nich píše ve svých časopisech a jiných tiskovinách. I přes toto medializování těchto idejí a názorů je stále dost příznivců tohoto hnutí, kteří tyto ideje neznají, ale přesto se hlásí k anarchistickému hnutí a zúčastňují se anarchistických akcí.

Jak vidí princip anarchismu a individualismus J. Chmelík ve své publikaci „Extremismus“ se podívejme v následující citaci.

„Podstatným principem anarchismu, samozřejmě kromě negace státu, jeho principu, institucí a hierarchie, je individualismus, který je zde postaven do pozice proti principu autority. Anarchismus se svým individualismem vystupuje jako jedna z revolučních možností jeho negace: Naše situace před rokem 1989 byla individualistickému přístupu značně nepřátelská, ovšem v dnešní době, kdy jsme demokratickým státem, není existence takového hnutí nijak omezena. Samotná možnost působení rozličných hnutí v rámci demokracie totiž není důkazem její nedostatečnosti, ale právě naopak. Demokracie dovoluje lidem vyslovit své názory a poukázat na to co se jim nelíbí, s čím jsou nespokojeni, a co by se mělo změnit- v tom přeci spočívá demokracie- v možnosti vyslovit svůj názor.“³

Z této citace můžeme vyvodit, že jeden z principů anarchismu je odpor vůči autoritě státu stejně jako proti celému kapitalistickému zřízení. Anarchisté využívají demokracie k vyslovení svých názorů, ale někdy toto vyslovení přejde v „přímou akci“, při které dochází k porušování zákonů.

Sami anarchisté staví na vrchol svých idejí svobodu, ve které jsou odstraněny ekonomicko-politické podmínky způsobující útlak. Pro ukázkou citujeme z článku Svoboda z časopisu A-KONTRA.

³ Chmelík, J.: *Extremismus*. 1. vydání Praha, Ministerstvo vnitra 1997 s. 70

„Anarchismus je svoboda. Svoboda od vůdců, od strany, od tyranů, od hierarchie, od ve jménu nejasných cílů. Anarchismus je svoboda vstupovat do pospolitosti kontrolovaných jejími členy. Anarchie je svoboda pro svobodu, která není svobodou moci jedněch nad druhými. To je anarchismus.“⁴

Anarchismus, jako největší část levicového extremismu, klade do popředí princip rovnosti a důsledně se jej snaží rozšiřovat i za cenu použití krajních prostředků. V anarchismu platí každá forma státnosti za utlačování. Cílem anarchistů je maximální osobní svoboda. Z pohledu anarchistů brání současný hospodářský systém svobodnému rozvoji jednotlivce. Kapitalismus neuspokojuje materiální potřeby, které jsou podmínkou svobodného a důstojného života.

4.2. VÝVOJ ANARCHISTICKÉHO HNUTÍ

V poslední dekádě 20. století lze pozorovat v českém anarchistickém hnutí dva proudy. Jeden kulturně-sociální a druhý politický.

Kulturně-sociální proud je podstatně širší a navazuje na tradici široce pojatého a vyvíjecího se autonomního hnutí v západní Evropě a Spojených státech amerických a zejména v první polovině 90. let měl značný vliv i v českém anarchistickém hnutí. Politický anarchismus navazuje na původní anarchismus jako emancipační projekt společenské rekonstrukce a orientuje se na dělnické hnutí. Kulturně-sociální proud do značné míry rezignuje na politickou činnost a pokud nějakou vyvíjí, je reaktivní.

Kulturně-sociální proud i proud politický se v českém anarchistickém hnutí dlouhodobě prolínají a ovlivňují. Došlo také k tomu, že se několikrát setkaly uvnitř konkrétního organizačního rámce, což vedlo ke sporům a značně ovlivnilo konečnou organizační strukturu českého anarchismu.

V současné době se česká levicová extremistická scéna dělí na dvě základní skupiny a několik menších podskupin. Nejviditelnější jsou právě anarchisté a autonomové.

Levicově extremistické organizace anarchistického typu, jejichž zástupcem u nás je rekonstruovaná Československá anarchistická federace (ČSAF), která sdružuje

⁴ autor neuveden, Svoboda, v:A-KONTRA, 3/1991, s. 15

autonomní skupiny z celé České republiky, je součástí mezinárodní organizace s názvem Internacionála Anarchistických Federací (IAF/IFA) – Anarchistická internacionála.

Jak jsme již uvedli v předchozí části naší práce, základem každé anarchistické teorie je negace kapitalistického státu, individualismus a také svoboda. Anarchisté by chtěli svrhnout vládnoucí třídu, ale ví, že revoluce pouze proti vedoucí části systému by byla viditelně nedostačující. Je jim jasné, že většina naší společnosti nemá důvod stávající systém měnit. Ten nám totiž umožňuje v celku poklidný a pohodlný život. Nevyžaduje po nás téměř žádnou či pouze minimální angažovanost. Slovy anarchistů:

„...zajišťuje blahobyt pro ty, kteří se zřekli možnosti svobodně rozhodovat o některých důležitých věcech svého života“.⁵

Autonomní skupiny jsou spojeny mlhavými vizemi jakési absolutní svobody a negativistickým postojem vůči spořádaným občanům, které označují jako „měšťáky“. Mají tendenci se napojovat na všechna protestní hnutí od ekologů až po ortodoxní komunisty. Jejich idea nemá pozitivní řešení a systém, ale snaží se napadat vše existující, neboť je to špatné. Významnými událostmi, které měli vliv na vývoj na naší anarchoautonomní scéně byly Global Street Party a Local Street Party v roce 1999. Dále zasedání Mezinárodního měnového fondu v září roku 2000 a loňský listopadový Summit NATO také probíhající v Praze. Těmto akcím se budeme podrobněji věnovat v další části naší práce.

Dále nesmíme zapomenout na neobolševické skupiny a organizace, jejichž cílovou představou je rekonstrukce bývalého komunistického systému s vedoucí úlohou komunistické strany stalinistického typu. Z jejich pohledu představuje jedinou pokrokovou alternativu socialismus v leninském pojetí. Současnou situaci si vysvětlují jako krizi společnosti. Neobolševici jsou ve srovnání s pravicovými extremisty ideově mnohem reálněji zakotveni v konkrétních společenských a politických podmínkách.

Kromě politicky orientovaných skupin patří do levicové extremistické scény i aktivity stoupců alternativního života v tzv. squattech. Squatt – je nelegálně obsazený objekt, kde žijí převážně mladí lidé, kteří tvoří uzavřenou komunitu, fungující podle striktně stanovených, zpravidla pod vedením určeného „vůdce“ squattu.

⁵ čerpáno z internetových stránek <http://fsa-map.virtualave.net>, s. 4

Zde se tito mladí lidé „odpoutávají“ od vlivu rodičů a zkoušejí realizovat své představy o způsobu života. Tyto squatty vznikají převážně ve velkých městech, například v domech určených pro demolici, v opuštěných staveních.

Při výčtu levicových extremistických hnutí a organizací nesmíme zapomenout na hnutí „punk“, které sice není přímo vyhraněné levicově, ale má k levicovým skupinám mnohem užší vztah než k pravicovým. Pro toto hnutí je charakteristické jeho sepětí s hudebními skupinami žánru nejen punk, ale i rock, heavy metal aj. Jde o hnutí mládeže založené na začátku 70. let jako reakce na neúspěch filosofie hippies. Je charakteristické výstředním oblékáním jeho členů, doplněné typickou úpravou účesu a doplňky oděvu, které jsou pro normální veřejnost mnohdy šokující. Přívrženci hnutí punk mají kritický až anarchistický přístup ke společnosti a většina členů tohoto hnutí je volně napojena na anarchistické skupiny. Také na koncertech tohoto zaměření najdeme většinu diváků z řad anarchistů.

4.3. STRUKTURA ANARCHISTICKÉHO HNUTÍ

Pro tuto kapitolu jsme jako nejvhodnější zdrojový materiál zvolili „Manifest Československé anarchistické federace“, který je umístěn na internetových stránkách této organizace.⁶

Jako první v současnosti fungujících anarchistických organizací vznikla *Česká anarchistická federace* (ČAF). Byla založena v srpnu roku 1995 okruhem členů redakcí a přispěvatelů dvou významných anarchistických periodik *Autonomie* a *Svobodná mysl*. *Autonomie* vycházela s přestávkami již od počátku 90. let a byla orientována spíše na anarchismus alternativního životního stylu. Oproti tomu *Svobodná mysl* byla založena v roce 1995 jako politicky profilovaný anarchistický časopis. Založení ČAF bylo motivováno snahou organizačně zastřešit široké spektrum anarchistických, či anarchizujících aktivit jednotlivců a značného počtu malých skupin, které nebyly po několik let nijak koordinovány. Dalším důvodem vzniku ČAF byla snaha vytvořit fórum, na kterém bude diskutována strategie a programový směr českého anarchismu. Zakladatelům bylo v roce 1995 zřejmé, že platforma několika vycházejících časopisů

⁶ čerpáno z internetových stránek <http://www.volny.cz/csaf>.

není pro tento záměr dostatečná. Čtvrtý sjezd ČAF v dubnu 1997 rozhodl o změně názvu ČAF na *Československou anarchistickou federaci*.

Vnitřní rozpory vedly k tomu, že se již v roce 1996 z ČAF vyčlenil první proud, moravská syndikalistická skupina *Solidarita*. Tento proud dal vzniknout další významné, v současné době působící anarchistické organizaci, která se začala věnovat soustavně čistě politické činnosti.

Organizace revolučních anarchistů Solidarita (ORAS) se od počátku soustředila na program společenské samosprávy a průmyslového syndikalismu. Vyhnula se jí rétorika ostatních anarchistických skupin zaměřená na vyzdvižení specifík vlastní ideové orientace a jejich konfrontace s ostatními obdobnými ideovými proudy a soustředění na dílčí projekty zajímavé pouze pro aktivisty již začleněné do anarchistické scény. Tato skutečnost měla svůj původ patrně i v tom, že při své orientaci na pracující a průmyslový syndikalismus neměla *ORAS* potřebu se vymezovat vůči ostatním anarchistickým tendencím, které spolu v průběhu 90. let soutěžily o přízeň sympatizantů z okruhu „alternativní mládeže“.

Aktivisté *ORAS* se sice hlásili ke své anarchosyndikalistické orientaci, ta však neměla být určující pro samu platformu politicky neutrálního syndikalismu, na které měla organizace pracovat. *ORAS* se nevyhýbala diskusi se zastánci jiných ideových proudů a případné spolupráci s nimi na projektech, která považovala za perspektivní a přínosné.

Další štěpení následovalo v roce 1997. Jeho hlavní příčinou bylo dlouhodobé názorové pnutí mezi kulturně-sociálním proudem a politicky orientovanými anarchisty v ČSAF. Rozpory byly nejen v ideové orientaci, ale i v názorech na strategii a další činnost ČSAF. Skupina aktivistů, která se od ČSAF odpoutala, založila další významnou, čistě politicky orientovanou anarchistickou organizaci pod názvem *Federace sociálních anarchistů (FSA)*.

Tato organizace se profilovala jako radikální anarchistická organizace s jasnou ideovou orientací na anarchosyndikalismus. Činnost organizace byla od prvopočátku zaměřena na vytvoření jádra jasně definovaného anarchistického hnutí. Aktivita *FSA* v tomto ohledu je patrná jak ve sféře teoretické, tak i v praxi. Kromě intenzivní publikační činnosti podnikla *FSA* pokus o založení odborů (*Rovnost*). Právě snahu o vytvoření jasného a ideově jednotného anarchistického hnutí ovšem provázelo několik střetů s ideově, či politicky jinak orientovanými vzdělanými aktivisty českého anarchistického hnutí.

Tyto ideové střety se vyhroutil až do incidentů, které v letech 1998-1999 vedly k izolaci FSA a jejímu přejmenování na *Federaci sociálních anarchistů-Mezinárodní asociace pracujících FSA-MAP*. Tato organizace je skupinou osob, které chtějí spolupracovat na odstranění státu a kapitalismu a jejich nahrazení beztržní anarchistickou komunistickou společností (anarchokomunismus). Aktivity této skupiny jsou založeny na principu přímé akce. Svě cíle jsou schopni prosazovat i silou. Mezi hlavní cíle patří přesvědčovat občany k projevům nepokojů a demonstracím. Také sami organizují v místech s velkou nezaměstnaností své demonstrace a zde prosazují myšlenky anarchokomunismu a syndikalismu. Tak jako jiné anarchistické skupiny založili konto Anarchistický černý kříž (ABC), ze kterého čerpají finanční prostředky na právní pomoc zadržených anarchistických aktivistů. Tato organizace má také své internetové stránky, anarchistickou knihovnu (nakladatelství Anarchistická klubovna – přepisy děl anarchistických a syndikalistických spisovatelů), časopis „Svobodná práce“.

Členové FSA-MAP patří mezi nejradikálnější osoby při demonstracích. Vytvářejí zejména ochranu před napadením ze strany pravicových radikálů, zejména z řad příznivců hnutí Skinheads.

Příznivci této organizace chodí zpravidla v černém oblečení a obličeje mají zakryty černou maskou. Cvičí se v asijských bojových sportech a zdokonalují svojí fyzickou kondici. Aby splnili cíle svého působení na demonstracích, nacházejí se po stranách hlavního průvodu a také v ulicích před průvodem a zde monitorují předem vytyčenou trasu pochodu. Při velkém počtu účastníků demonstrace se snaží strhnout dav k útoku na kordon policistů a bývají nejaktivnějšími účastníky tohoto napadení. FSA-MAP spolupracuje s obdobně založenými skupinami ze zahraničí a to zejména v Mezinárodní asociaci pracujících (CNT).

Některé ostatní anarchistické organizace nechtějí s FSA-MAP spolupracovat zejména pro její militantní postoje. Na některých akcích ostatních organizací nejsou vítáni, ale jsou převážně tolerováni a je využíváno jejich služeb při ochraně před napadením pravicovými radikály.

Z hlediska bezpečnosti občanů a ochrany majetku působí zejména v Praze nejradikálnější antifašistická organizace založená na principech anarchistických idejí a myšlenek s názvem *Antifašistická akce (AFA)*. Tato organizace v čele s několika vůdčími osobnostmi sdružuje osoby, které svými postoji a jednáním prosazují myšlenky mezinárodního hnutí ANTIFA. Hlavním úkolem této organizace je boj proti projevům

rasismu, antisemitismu, fašismu a zejména neonacismu ve společnosti. Rovněž však prosazují boj proti kapitalismu a státu a prosazují anarchistické myšlenky. Tyto cíle a myšlenky jsou však v mnoha případech zneužívány a jsou jen záminkou pro pouliční bitky při demonstracích, ale i k napadání osob z prostředí hnutí Skinheads. Také slouží k inzultaci trockistických, komunistických a bolševických skupin a hnutí. Antifašistická akce organizuje demonstrace, koncerty, přednášky, workshopy a výcvikové tábory tzv. campy. Také provádí monitoring pravicových a zejména skinheadských akcí a koncertů. Tváře vyfotografovaných neonacistů se pravidelně objevují na jejich internetových stránkách. Při hromadných demonstracích různých anarchistických organizací a skupin jdou členové této organizace převážně v čele schováni za transparentem a maskováni kuklami, šátky a mají černé oblečení. Členové AFA také navštěvují fotbalová utkání FC Bohemians Praha kde se snaží vyvolávat střety zejména s pravicově orientovanými fanoušky soupeřů.

AFA spolupracuje na území hlavního města Prahy s FSA-MAP (hlavně s její Antifašistickou skupinou FSA), FS 8.března, ale i s méně radikálními anarchistickými organizacemi jako je ČSAF a ORA-S.

Při výčtu levicově orientovaných extremisticky založených skupin a hnutí nesmíme zapomenout na *Feministickou skupinu 8.března (FS8)*, která je anarchisticky založená a už podle názvu poznáme, že se jedná o ryze ženskou organizaci, která usiluje o to, aby feminismus nebyl ovlivňován a ovládán autoritářskými ideologiemi, ať už levicového nebo pravicového spektra. Jinými slovy usiluje o anarcho-feminismus. Na rozdíl od ostatních feministických skupin předpokládá přímou akci. Tato anarchofeministická organizace však také bojuje proti fašismu, rasismu, xenofobii, sexismu, kapitalismu a státu jako takovému. FS8 pořádá demonstrace proti NATO, EU, MMF a SB. Vůdčí osobnosti této organizace se snaží udržovat klid na demonstracích, přesto se však některé její členky chovají agresivně.

Feministická skupina 8.března spolupracuje zejména s ČSAF a ORA-S. Avšak některé zvláště radikální členky této organizace spolupracují s AFA a FSA. Tato organizace vydává časopis „Přímá cesta“ a má jako všechny ostatní obdobné organizace své internetové stránky.

Mezi levicové extremistické organizace a hnutí také patří komunistické a trockistické skupiny. Největší touto organizací je Socialistická organizace pracujících (SOP). Tato organizace navazuje na revoluční tradici K. Marxe, B. Engelse, V. I. Lenina a L. Trockého a bojuje za vybudování revoluční dělnické strany. Pořádá demonstrace proti kapitalismu, NATO, EU, MMF a SB. Byla hlavním iniciátorem kampaně proti „válce proti terorismu“ pod názvem Globalizujme odpor! Spolupracuje s obdobnými organizacemi ze zahraničí a organizuje zájezdy svých členů do zemí, kde se pořádají různé summity.

Spolupracuje s ostatními trockistickými organizacemi : *Socialistická solidarita* a *Socialistická Alternativa - Budoucnost*. Dále spolupracuje s Komunistickým svazem mládeže a využívá ke svým aktivitám demonstrací KSČM. Tyto demonstrace jsou většinou poklidné s malým počtem účastníků. Anarchistické organizace se většinou od SOP distancují. Tato organizace má také své internetové stránky a časopis „Socialistická Avantgarda“.

Další organizací, kterou lze zařadit do extrémně levicového spektra je Komunistický svaz mládeže (KSM). Jedná se o nezávislou dobrovolnou mládežnickou organizaci odkazující se na učení K. Marxe, B. Engelse, V. I. Lenina a dalších myslitelů komunistického hnutí. Demonstrace KSM jsou poklidné s malým počtem účastníků, s výjimkou akcí pořádaných ve spolupráci s KSČM.

Na území našeho státu však také vyvíjejí činnost nebo v rámci své činnosti demonstrují i různá alternativní, humanistická a ekologická hnutí jako například :

- Food not Bombs
- Aktivita Cabaret Voltaire
- Humanistická aliance
- Hnutí duha
- Děti země

Akcí těchto hnutí se také zúčastňují příznivci anarchistických hnutí a extrémně levicových organizací a to zejména z důvodu, že programy a myšlenky těchto organizací jsou v některých bodech totožné. Na akcích těchto organizací a hnutí nedochází zpravidla k násilnostem, ale dochází ke škodám na majetku, zejména u nadnárodních společností.

4.4. PROGRAMOVÁ ORIENTACE ANARCHISTICKÉHO HNUTÍ

Společnou programovou tezí všech tří významných českých anarchistických organizací je odmítnutí státu a jeho kapitalistické organizace ekonomiky. Nejen pro tyto tři, ale pro většinu anarchistických organizací je stát nástrojem vládnoucí třídy, který slouží k obraně jejích zájmů.

ORAS definuje svůj hlavní cíl jako svobodu každého jedince. Boj za svobodu jedince však podmiňuje kolektivním bojem proti hospodářskému systému, který je podle idejí této organizace založen na potlačování skutečně svobodného rozvoje jedince. ČSFA operuje základním předpokladem, že stát vznikl k obraně soukromého vlastnictví, které je vlastně velkým „peněžním žokem“, který vede k nekontrolovatelnosti velkých investorů, nadnárodních korporací a finančních spekulantů

FSA počítá s představou postupného vzniku malých propagandistických skupin na pracovištích nebo v místech bydliště, které by se spojily ve společné federativní organizaci. Chce získat podstatnou část společnosti pro projekt svobodné, samosprávné a beztřídní společnosti.

Všechny české anarchistické organizace vidí jako nejvýznamnější aspekt své strategie osvětu a propagaci anarchistických myšlenek. Snaží se oslovit pracující, nezaměstnané, studenty a stále mladší a mladší dospívající mládež. V tom je právě největší nebezpečí tohoto hnutí, že svými ideály o nové, lepší, bezproblémové a rovnoprávné společnosti získává mnohdy ještě děti k prosazování a uskutečňování akcí a činů mnohdy za hranicí zákona a společenských norem.

5. LEVICOVÝ EXTREMISMUS A MLÁDEŽ

V předcházející části práce jsme se věnovali idejím, struktuře a vývoji anarchistického hnutí v České republice. V této kapitole nahlédneme do složení těchto organizací a hnutí.

Jak jsme již uvedli, tyto skupiny se skládají převážně z mladých lidí a proto si pojdme něco říci o vlivu tohoto hnutí na mladé lidi a proč jich tolik vstupuje právě do takovýchto organizací.

5.1. VLIV ANARCHISTICKÉ ORIENTACE NA SOCIALIZAČNÍ PROCES

Socializací bychom mohli nazvat proces, kdy se člověk v průběhu života mění z bytosti biologické v bytost společenskou. Tento proces probíhá celý život. Současně probíhá proces individualizace, protože každý člověk je jedinečnou osobností.⁷

Na tento proces utváření člověka má velký vliv prostředí, ve kterém se nachází, kde vyrůstá. Největší vliv má nejbližší okolí a tím je rodina. Během dospívání se ale každý jedinec setká dříve či později s referenční skupinou, která bývá většinou vrstevnickou skupinou vytvořenou školní třídou, sportovním kolektivem, partou dětí na sídlišti. Podle kvality původní rodiny je role vrstevnické skupiny jako potvrzení rodičovské kvality, nebo naopak potvrzení, že rodina selhává. Potom se vrstevnická skupina stává rozhodující oporou a mnohdy dochází ke zprerhání vazeb s původní rodinou.

Každá vrstevnická skupina představuje pro každého člena více či méně stresující nárok když musí obstat v očích vrstevníků jako někdo kdo s nimi plně sdílí jejich názory, úpravu zevnějšku, způsob vyjadřování a chování, postoj ke škole, k práci, k rodičům, ke společnosti, k alkoholu, k drogám.

Dítě frustrované nízkou podporou rodiny má daleko větší potřebu kladného přijetí vrstevnickou skupinou, než dítě z dobrého rodinného zázemí.

Každý, kdo se zabývá rizikovou mládeží ví, že v průběhu dospívání vlastně každý hledá své já, svoji vlastní identitu. Toto je většinou provázeno menšími či většími střety s dospělými a to zejména s rodiči. Hlavním prostředkem tohoto hledání vlastního já bývá vrstevnická skupina, jež se na prahu dospělosti stává nejvýznamnější referenční skupinou, která ve většině případů na nějakou dobu, která je u každého jedince jiná, zastíní svým vlivem všechny ostatní skupiny, včetně původní rodiny.

Jako člen skupiny, které se vytvářejí vydělením ze skupin formálních – nejčastěji děti ze stejné čtvrti, stejného sídliště, spolužáci základních, středních škol a učilišť, svěřenci stejných docházkových a pobytových zařízení, členové sportovních klubů apod., musí se chovat podle „pravidel“ skupiny, oblékat se, aby se neodlišoval, volit správný způsob vyjadřování a zaujmout „pravý“ postoj k životu, k práci, využívání volného času, k rodičům a ostatním dospělým nebo třeba k alkoholu a drogám.

⁷ Schmidbauer, W.: *Psychologie*. 1. vydání Praha, Naše vojsko 1994

5.2. PROBLEMATIKA KRIMINALITY MLÁDEŽE VE SPOJENÍ S LEVICOVÝM EXTREMISMEM

V některých zvláště delikventních skupinách není výjimkou, že do „přijímacího řízení“ spadá mimo jiné i například spáchání nějakého trestného činu, mnohdy závažného charakteru. Tím si nový adept sice získá postavení ve skupině, ale ta většinou prostřednictvím svého vůdce vydírá pohružkou vyzrazení tohoto činu a nutí páchat další trestnou činnost.

Převážná většina mladistvých pachatelů trestné činnosti je z těchto neformálních vrstevnických skupin a tato trestná činnost bývá páchána společně. Jaké faktory mají tedy největší vliv na kriminalitu mládeže? Zkusme si je pro lepší orientaci rozdělit:

V první skupině jsou zařazeny tzv. **exogenní** faktory, tedy faktory v oblasti společenské a sociální, které mají rozhodující vliv na chování mladistvého pachatele. Souvisí zejména se sociálním prostředím, v němž pachatel žije, bydlí, pohybuje se, komunikuje se společností, kam se snaží zařadit.

Druhou skupinu tvoří faktory tzv. **endogenní**, spojené přímo s osobou pachatele. Bývají sem zařazeny faktory z oblasti biologické, psychologické, medicínské a fyziologické.

Tyto faktory tkví v povaze a zděděných vlastnostech pachatele a v jeho fyzické a psychické konstituci. Jsou také určujícími faktory pro budoucí páchání trestné činnosti.

Klasické příčiny, které zavíní přímo páchání trestné činnosti nebo případně napomůže vytvořit takové podmínky a situace, které tuto činnost umožní, lze rozdělit do těchto skupin, z nichž každá má svá specifika.

První skupinou je zázemí pachatelů, a to :

1. rodina a rodinné prostředí
2. škola nebo učiliště
3. pracoviště
4. bydliště nebo hromadné ubytování
5. neformální skupina – parta.

Druhou skupinu tvoří faktory spjaté se subjektivním projevem mládeže :

1. charakter práce, zaměstnání, školy
2. volný čas a forma jeho využívání
3. charakter činností neformálních kolektivů mládeže
4. vliv dospělých na společenskou aktivitu dětí mládeže.

Třetí skupinu tvoří faktory a podmínky, které vyplývají z charakteru společenského právního řádu a s tím spojený obsah bezpečnostní politiky státu, způsob její realizace, zvláště policejními orgány.⁸

Při shrnutí výše uvedeného lze konstatovat, že rozhodující vliv na trestnou činnost mládeže a její protispolečenské jednání, na vytváření jejího charakteru, morálního profilu a formování jeho osobnosti, má prostředí, ve kterém žije. Při tomto hraje rozhodující vliv rodina v úzké návaznosti se školou, internátem, ubytovnou či pracovištěm. Nelze opomenout ani vliv společenských organizací, mimoškolního prostředí, vrstevníků a médií a hromadných sdělovacích prostředků.

Pro ilustraci můžeme ještě uvést několik aspektů :

- negativní postoj k práci
- alkoholová či nealkoholická toxikomanie
- nevhodné trávení volného času
- anonymita ve velkých městských aglomeracích
- nezaměstnanost
- negativní působení kultury

Když mluvíme o rodinném prostředí, kdy děti hledají únik z problémů, pak je třeba uvést, že jedinci inklinující k delikventnímu chování a k útěkům vytvářejí party, podobně závadových jedinců, které se pak dopouštějí trestné činnosti. Jednání těchto part působí na dospívající psychiku tak, že si jedinec začne vštěpovat hrubé chování vůči okolí, případně násilí vůči jiným skupinám jinak smýšlejícím a jednajícím, vůči společnosti samotné, jejímu majetku, jejím představitelům. Negativní vliv na dítě v rodině má i delikvence jednoho nebo obou rodičů, případně delikvence sourozenců. Dítě potom vnímá jednání rodičů, způsob jejich života jako správný a snaží se je

napodobovat, nebo se přizpůsobit. Dítě tak získává špatné charakterové vlastnosti, aniž by o tom vědělo, dopouští se v mnoha případech trestné činnosti, jelikož mu nikdo z rodičů nevysvětlí nebezpečnost tohoto jednání. Ještě daleko nebezpečnější je situace v takových rodinách, kde rodiče k páchání trestné činnosti využívají své děti, protože jsou si vědomi, že děti nejsou trestně odpovědné.

O vrstevnických skupinách se hovoří v mnoha odborných publikacích. Pro naši práci jsme vybrali dílo „Mládež a delikvence“ od autorů O. Matouška a L. Kroftové.

„ Společnost vrstevníků, tj. specifická norma vzájemného působení a komunikace dětí, zejména pubescentů a adolescentů stejného věku, je univerzální instituce, která existuje nejen ve všech lidských společnostech, ale i u mnoha živočichů. Skupiny pubescentů a adolescentů skutečně existují u lidí i u primátů, ale jsou většinou věkově heterogenní. Věková heterogenost je funkčně nezbytná, umožňuje sdělovat dětem určité geneticky nezakódované aspekty chování, ochraňovat malé děti před vnějším nebezpečím a konečně zajišťuje plynulé zapojení dorůstající generace do života dospělých. Takovéto skupiny sjednocují pubescenty a adolescenty s rovnocenným sociálním statusem (statusem nedospělých). Homogenní skupiny vznikly teprve v nové době (školní třída) a udržují se organizací výchovy a výuky podle věkového principu“.⁹

Je také nutné rozeznávat skupiny podle příslušnosti na členské skupiny, k nimž daný jedinec patří (školní třída, sportovní kolektiv..), a skupiny referenční, tj. skupiny, na které se myšlenkově orientuje a s nimiž své chování a sebeprojekci uvádí ve vzájemný poměr. Někdy se tyto skupiny kryjí, ale ve většině případů tomu tak není. Spontánní skupiny a party existují mezi pubescenty všude. Spontánní styčné skupiny podchycují většinu všech pubescentů a adolescentů. Smíšené bývá i sociální složení skupiny, do skupin se sdružují školáci, učňové, studenti středních škol a učilišť, mladí dělníci.

Mezi takovéto delikventní vrstevnické skupiny patří i organizace a hnutí levicového extremismu. Mladí lidé sem vstupují proto, aby mohli vyjádřit svůj nesouhlas třeba s politikou vlády, špatným způsobem dnešního života nebo třeba proti ničení životního prostředí.

⁸ Matoušek, O. Kroftová, A.: *Mládež a delikvence*. 1. vydání. Praha, Portál 1998

⁹ Matoušek, O. Kroftová, A.: *Mládež a delikvence*. 1. vydání. Praha, Portál 1998 s. 43

Také je mnoho mladých lidí, kteří sem vstupují, aby mohli páchat trestnou činnost v anonymním davu, rozbít výlohy obchodů, provokovat bitky s pravicovými extremisty nebo se prát s policisty. Většina těchto přívrženců však ani nezná anarchistické ideje, ale hrdě se k anarchismu hlásí.

6. NEBEZPEČÍ ANARCHISTICKÉHO Hnutí PRO SPOLEČNOST

Anarchistické organizace, které se profilyovaly v druhé polovině 90. let umožnily vznik strukturovaného anarchistického hnutí. Do té doby bylo toto hnutí svojí dezorganizovaností a koncepční nejasnostmi nuceno většinu svého úsilí věnovat řešení vnitřních rozporů a sjednocování idejí jednotlivých anarchistických skupin.

Činnost vyvíjená anarchisty byla do září roku 2000 krátkodobého rázu a většinou charakteru jednotlivých, na sebe nenavazujících a nesjednocených akcí. A i přes tuto „nejednotnost“ se nedá říci, že by tyto „příležitostné“ akce byly tichými a nenápadnými.

6.1. ANARCHISTICKÉ AKCE POŘÁDANÉ V ČR

V květnu 1999 proběhla v Praze první akce pod názvem **Global Street Party**, při které její účastníci podnikli mnohakilometrový nepovolený pochod naším hlavním městem, při kterém blokovali dopravu metropole, došlo ke zničení několika osobních automobilů a bylo poničeno několik obchodů a restaurací. Nechybělo ani zranění jak účastníků a zakročujících policistů.

K tomu, že velká část organizátorů a účastníků posléze vyhodnotila akci jako svým způsobem úspěšnou, přispěla její medializace, pochybnosti o adekvátnosti policejního zákroku a hlavně podpora i pochvala od zahraničních, podobně orientovaných uskupení. Tato akce se opakuje každý rok, ale žádná už nedosáhla takového „ohlasu“ a publicity.

Ihned v srpnu 1999 byla další významnou akcí pořádanou českými anarchisty **Local Street Party** rovněž pořádaná v Praze. Po vydařené **Global Street Party** se tato akce nesetkala s takovým ohlasem jako předešlá. Podle dostupných informací bylo

hodnocení této akce rozporuplné. Zejména protože někteří aktivisté měli výhrady proti jejímu „příliš klidnému“ průběhu.

Tento „klidný“ průběh nebyl dán menší přípravou akce ze strany anarchistů, ale po květnových zkušenostech o to větší přípravou a mnohem větším nasazením ze strany Policie České republiky na tuto akci.

V září roku 2000 proběhly v Praze **protestní akce proti zasedání Mezinárodního měnového fondu**. Toto zasedání bylo důvodem stmelení většiny levicových extremistických skupin, které do té doby spolu vůbec nespolupracovaly, jako třeba klasické anarchistické skupiny a extrémní socialisti a komunisté. Během tohoto zasedání se v našem hlavním městě sešlo několik tisíc členů různých anarchistických a jim podobně smýšlejících skupin z mnoha států, aby společně demonstrovali proti tomuto zasedání. Do té doby to byla největší anarchistická akce pořádaná na našem území jak do počtu účastníků, tak do rozlohy na které manifestace probíhaly, tak do počtu nasazených policistů a v neposlední řadě i ve výši způsobených škod.

U většiny vůdčích osobností těchto hnutí převládá vysoká inteligence, jazyková vyspělost a technické znalosti při využití počítačů zejména internetu i přes to, že anarchisté odsuzují nadnárodní společnosti používají výrobky těchto společností např. právě počítače, mobilní telefony a automobily. Ospravedlňují tuto skutečnost myšlenkou, že technickou revoluci zastavit nelze, ale lze ji využít právě pro boj proti globalizaci.

A ve jménu tohoto boje proti globalizaci, kapitalismu, nadnárodním společnostem byly vedeny demonstrace, pochody a útoky na Kongresové centrum. Jak to viděli sami anarchisté? Pro ilustraci zde citujeme z jednoho z periodik, které si vydávají sami anarchisté.

„Jeden odvážný čin vykoná více práce nežli tisíce brožurek! 26. září došlo v Praze k něčemu, co hlavní město ještě nezažilo. Jeden ze tří pochodů odpůrců kapitalismu se tvrdě střetl s policejními zásahovými jednotkami. Vzduchem létaly dlažební kostky a zápalné lahve, stavěly se barikády, z druhé strany byly házeny granáty se slzným plynem, v akci se octla vodní děla. Nemá cenu rozebírat průběh zmíněných akcí. Chceme se zamyslet nad jejich legitimitou, smyslem a celkovým vyzněním. Oficiální media předkládají obrázek protestujících jako nemyslicích násilníků. To je však pokřivený obraz skutečnosti.

*Plánem veřejné akce bylo prorazit ke Kongresovému centru a narušit, případně zastavit probíhající jednání. Tento plán se dá přirovnat ke snaze proniknout do soudní síně a zastavit vynášení rozsudků smrti. Na sjezdu MMF a SB se potvrzovala neměnná strategie těchto dvou institucí, potvrzovalo se setrvání na principech SAP – liberalizace, privatizace, deregulace – a to znamená faktické podepsání rozsudků smrti nad miliony zbídačených proletářů ze III. světa. V této extrémní situaci se daly volit jen extrémní postupy.*¹⁰

Během několika dní, kdy probíhalo zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky, se uskutečnila řada demonstrací, pochodů ke Kongresovému centru, které vyvrcholily právě 26. září odpoledne těmi nejostřejšími střety extremistů s policií, které trvaly dlouho do noci.

A výsledek? Několik stovek zatčených demonstrantů, několik desítek obviněných, z toho několik ve vyšetřovací vazbě. Okolo dvou stovek vyhoštěných cizinců. Desítky lehčích i těžších úrazů demonstrantů, zakročujících policistů, ale hlavně nezúčastněných osob. Statisíkové škody na soukromém i státním majetku...

V listopadu loňského roku se opět v Kongresovém centru v Praze uskutečnil všemi médii tolik diskutovaný summit NATO a samozřejmě i **protestní akce proti summitu NATO**. Po zasedání MMF a událostí spojených s tímto zasedáním byly protestní akce proti summitu pečlivě připravovány jak anarchisty, tak i policií. Zejména kvůli velkým preventivním policejním opatřením do našeho hlavního města nepřicestovali ti nejradikálnější zahraniční extremisté a summit se obešel bez vážnějších incidentů.

6.2. TRESTNÁ ČINNOST SPOJENÁ S EXTREMISMEM

Trestnou činnost spojenou s levicovým extremismem si můžeme pro lepší orientaci rozdělit na násilnou a mediální. Příkladem násilné trestné činnosti nám může být rozbíjení výloh a ničení restaurací McDonalds'. Mediální trestná činnost spočívá v šíření extremistické ideologie masově komunikačními prostředky. Každý anarchista, ale není pachatel trestné činnosti viz. citace.

¹⁰ neznámý autor, článek odvážný skutek. *Svobodná práce*, říjen 2000, s. 3

„Určitě nemůžeme tvrdit, že každý člen některé at již levicové či pravicové extremistické organizace je pachatelem nějakého trestného činu, nebo potenciálním narušitelem zákona. Páchání trestných činů a přestupků s extremistickým podtextem nelze spojovat s existencí extremistů a jim odpovídajících antagonistických skupin ve stejné oblasti.

K vyššímu páchání trestné činnosti extremistického charakteru dochází např. v lokalitách, kde je složitější sociální situace a vzdělanější struktura obyvatel nižší. Tito lidé jsou podstatně náchylnější k tzv. „jednoduchým řešením“, která bezesporu extremisté nabízejí.“¹¹

Čím se extremistické skupiny zviditelňují:

- časopisy, novinami, letáky a jinými tiskovinami,
- pořádáním různých setkání, kulturních akcí jako např. koncerty a jiné hudební produkce,
- povolenými i nepovolenými demonstracemi, protestními akcemi, pochody,
- rušením veřejného pořádku,
- úpravou oblečení, účesu, celkovým vzezřením jednotlivých členů,
- vzájemným napadáním a konflikty mezi opačně orientovanými extremisty,
- potyčkami s policií.

Kdo se především dopouští trestných činů a přestupků s extremistickým zaměřením:

- z levicové extremistické scény to jsou bezesporu anarchisté a anarchoautonomové,
- z pravicové to jsou příznivci a příslušníci hnutí skinheads,
- sportovní fanouškové, zejména fotbalu, kteří jsou spjatí s pácháním tzv. diváckého násilí,
- ostatní skupiny a organizace, které svými akcemi narušují veřejný pořádek.

Kde dochází nejčastěji k páchání této trestné činnosti a přestupkům:

- ve většině případů jsou tyto páchány ve větších městech, která poskytují proti menším městům a vesnicím anonymitu, potřebnou k těmto činům,
- vždy jsou trestné činy a přestupky s extremistickým zaměřením páchány ve větších skupinách, v davu, který opět poskytuje určitou anonymitu, příkladem nám mohou být fotbalová utkání či extremistické demonstrace,

¹¹ Večerka, K.: *Prevence kriminality v teorii a praxi*. Praha, Themis 1997, s , 75

6.3. NÁSILNÉ PROJEVY LEVICOVÉHO EXTREMISMU

U stoupenců levicové extremistické scény především u anarchistů dochází nejvíce ke konfliktům se zákonem v souvislosti s protestními akcemi, demonstracemi, pořádanými zejména na protest proti extrémní pravici, fašismu, neonacismu, rasismu, xenofobním tendencím ve společnosti. Tyto akce zpravidla vyústí v otevřený střet s pravicovými extremisty, kteří tyto manifestace napadají buď přímo, nebo po jejich skončení napadají rozcházející se osamocené anarchisty. Ve většině případů se tyto akce změní v davový efekt, při kterém jsou útoky vedeny zejména proti majetku. Pro násilné projevy vůči majetku je typická jeho totální devastace. Útoky jsou vedeny na majetek buď státní nebo na majetek velkých nadnárodních společností, například typické je ničení restaurací McDonalds' a velkých obchodních center.

Policie se většinou snaží zabránit přímému střetu pravicových a levicových extremistů a při manifestacích obou těchto hnutí tyto od sebe odděluje, například při anarchistických pochodech v předstihu obsazuje objekty, které bývají anarchisty napadány. I přes veškerá tato opatření bývají výsledkem ublížení na zdraví a výtržnosti.

Neméně nebezpečnou činností levicových extremistických hnutí je šíření jejich ideologie masově komunikačními prostředky jako jsou časopisy, noviny, letáky, nápisy na místech veřejně přístupných apod. Ve většině případů se jedná o vydávání vlastních novin a časopisů, které jsou distribuovány prostřednictvím zasilání na dobírku, často z konspirativních důvodů osobně, ale nejvíce prodejem či rozdáváním na společných setkáních, demonstracích, koncertech. Tyto noviny a časopisy se velice různí jak obsahem tak i kvalitou a polygrafickým zpracováním. Jsou mezi nimi úplně jednoduché tiskopisy nakopírované na černobílé kopírce, ale na druhou stranu i časopisy, které jsou po technické stránce i vnitřního zpracování na vysoké profesionální úrovni, což svědčí o tom, že tato hnutí mají k dispozici velmi kvalitní polygrafické stroje a odborný personál. Při hromadných vystoupeních manifestačního charakteru jsou také využívány k propagaci extremistické ideologie plakáty, transparenty apod. U nás se s tímto způsobem prezentace setkáváme hlavně u různých autonomních hnutí a anarchistů, ale není to výjimkou ani u pravicových extremistů.

¹¹ Večerka, K.: *Prevence kriminality v teorii a praxi*. Praha, Themis 1997, s. 75

V současné době je velice aktuální šíření extremistických ideologií prostřednictvím internetu, jehož pomocí jsou vedením jednotlivých extremistických organizací rozepisovány pozvánky na pořádané protestní akce jednotlivým členům, na webových stránkách jsou veškeré informace pro případné nové zájemce o zapojení do hnutí.

Existují, i když velice ojedinělé, i případy pokusů o šíření extremistické ideologie pomocí masově komunikačních prostředků a to televize a rozhlasu. Jedná se pouze o pokusy, neboť v našem státě platí zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání, který nedovoluje šíření pořadů, které jsou v rozporu s Ústavou České republiky a s Listinou lidských práv a svobod.

Verbální projevy stejně jako šíření své ideologie pomocí tiskovin se vyskytuje zejména na různých mítincích, ale hlavně na hromadných akcích jako jsou hudební produkce a koncerty. Hudební skupiny šíří své extremistické ideje pomocí textů písní a navíc jsou uplatňovány psychologické faktory působení na mladou generaci, která se těchto koncertů zejména zúčastňuje.

Tato hromadná vystoupení jsou především zaměřena na získávání nových členů z řad mladé generace, která je nejsnáze názorově ovlivnitelná a svým často radikálním pohledem na společnost je ochotna se propůjčit k prosazování extremistických cílů a ideologií.

7. SHRNU TÍ TEORETICKÉ ČÁSTI

Od roku 1989 do dnešní doby došlo na území našeho státu k obrovskému nárůstu extremistických aktivit, počet členů jak pravicové tak i levicové extremistické scény a jejich příznivců se mnohokrát znásobil. Tím samozřejmě vzrostl i počet a rozsah akcí pořádaných jednotlivými extremistickými organizacemi a s tímto také počet přestupků a trestných činů s extremistickým podtextem.

Můžeme konstatovat, že pro demokratické základy státu je stejně nebezpečná pravicová i levicová extremistická scéna. Problematika extremismu jako celku nesmí být tudíž zlehčována a případně zužována jen na projevy rasismu na straně pravicových extremistických hnutí a na anarchistické aktivity na straně levicové.

V poslední době se zvýšil počet zahraničních účastníků na levicově orientovaných extremistických akcích a přesun těchto akcí ze zahraničí k nám. Nejen akcí, ale i vydávání různých tiskovin, hudebních nosičů a jiných propagačních materiálů s extremistickou tematikou. Je to nejen naším otevíráním světa, ale zejména tím, že v České republice nejsou prozatím extremistické aktivity postihovány tak tvrdě a razantně jako v západní Evropě.

S extremismem jako nežádoucím fenoménem ve společnosti nelze „bojovat“ jenom tvrdým postihem přestupků a trestných činů s extremistickým podtextem, které spadá do působnosti Ministerstva vnitra a Ministerstva spravedlnosti, ale zejména působením prevence, a to jak primární, jejíž těžiště je v oblasti působení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva kultury, tak prevence sekundární, soustřeďující se na rizikové skupiny.

8. VÝZKUM

8.1. CÍL VÝZKUMU

Výzkum je zaměřen na levicovou extremistickou scénu s důrazem na anarchistická hnutí v našem státě, jeho nejednotnost idejí a projevu, na podílu anarchistů na páchané kriminalitě a možné důsledky konfrontace anarchistického hnutí s majoritní společností.

8.2. METODY VÝZKUMU

Pro naplnění cíle výzkumu jsme zvolili tři techniky sběru dat: dotazníkové šetření, pozorování a studium dokumentů. Posuzovali jsme proto nejen jednotlivé osoby a skupiny osob, ale i akce těchto skupin a toto jsme ještě ověřovali v literatuře. V této práci je použito více metod, neboť téma anarchismus je velmi rozsáhlé a rozmanité. Do současné doby již bylo napsáno a vydáno mnoho publikací k tématu extremismu, ale bohužel autoři se většinou zabývají pravicovou extremistickou scénou, zejména hnutím skinheads, a o levicové extremistické scéně se zmiňují jen okrajově. Ale i přes to byla v našem výzkumu použita metoda studia dokumentů, převážně to byly policejní spisové materiály a tiskoviny vydávané samotnými anarchisty. Dále byla použita metoda pozorování a to zejména pozorování akcí pořádaných anarchisty a na malém vzorku respondentů dotazníkové šetření.

8.3. STANOVENÍ HYPOTÉZ

Co se týká jednotnosti či nejednotnosti anarchistického proudu v našem státě, už v teoretické části jsme popsali několik anarchistických hnutí a skupin, které demonstrují svoji ideologii, vyhraňují se úpravou účesů, oděvu a jeho doplňků, zvláštním jazykem, uctíváním určitých symbolů nebo třeba druhem preferované hudby.

Ale v případě pro ně významných akcí se dokázali sjednotit a „táhnout za jeden provaz“. Za tímto účelem jsme si stanovili první hypotézu a označili ji H1.

H1. V České republice neexistuje jednotný anarchistický proud.

V teoretické části jsme se věnovali trestné činnosti páchané členy a příznivci extremistických skupin a hnutí. Policejní statistiky potvrzují, že se stále častěji setkáváme s neustále mladšími pachateli trestných činů, ale také s novým jevem v kriminalitě dětí a mládeže, kterou je vytváření delikventních part, gangů a extremistických skupin. Také jsme uvedli k jakým ničením došlo při několika větších akcích pořádaných anarchistickými organizacemi, které jsou také popsány v předchozích kapitolách naší práce. Můžeme ale tvrdit, že se na páchání trestné činnosti opravdu podílejí všichni anarchisté a jejich příznivci? Proto jsme stanovili druhou hypotézu a označili jsme ji H2.

H2. Na kriminalitě v České republice se podílejí pouze specifické skupiny anarchistů.

V předchozí kapitole jsme se zabývali vlivem rodiny na členství v neformálních vrstevnických skupinách a faktory, které ovlivňují mladého člověka a vedou ho k páchání trestné činnosti. Pro ověření faktu, že členové anarchistických hnutí a jejich příznivci, páchající trestnou činností jsou ze sociálně nižších, případně disfunkčních rodin, jsme stanovili třetí hypotézu a označili jsme ji H3.

H3. Mladí lidé inklinující k anarchistickému hnutí jsou z disfunkčních a sociálně slabších rodin.

9. REALIZACE VÝZKUMU

9.1. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

První metodou použitou v našem výzkumu společně pro všechny hypotézy je dotazníkové šetření. Za tímto účelem jsme zpracovali dotazník, který byl předkládán předvedeným nebo zadrženým členům anarchistických hnutí, jako vzorku, na policii. Dotazník byl předložen 56 předvedeným členům některé anarchistické skupiny, jeho vyplnění bylo dobrovolné a anonymní. Šest respondentů dotazník odmítlo a tak jsme pro tuto formu výzkumu měli k dispozici 50 respondentů.

Na úvod musíme připomenout, že dotazník byl dobrovolný a anonymní, ale jeho objektivnost do jisté míry ovlivňuje skutečnost, že byl vyplňován v policejních prostorách, a také to, že ho vyplňovaly osoby předvedené na policejní služebnu. Jsme si proto vědomi, že tento způsob sběru dat není standární a ideální, ale vzhledem k náročnosti tématu jsme jej využili pro získání základních informací.

Volili jsme otázky tak, aby na ně šlo odpovědět jednoznačně, nebo jen několika slovy. Pouze u dvou otázek k hypotéze H1 je nutná delší odpověď. Jedna z nich je použitelná pro hypotézu H1 a H2. Také jsme volili otázky doplňující, abychom získali obraz o tom, jaký je věkový průměr zadržených anarchistických příznivců a členů a o tom, jaký mají vlastní názor na anarchistické ideje.

V příloze je přiložen vzorek dotazníku tak jak byl předkládán předvedeným anarchistům a zde již pracujeme fakticky s jeho obsahem podle zjišťovaných hypotéz.

Otázky přiřazené k jednotlivým hypotézám:

Otázky k hypotéze H1:

- 8/ Které anarchistické skupiny jste členem? Co o ní víte?
- 9/ Jak se snažíte odlišit od ostatních anarchistických skupin?

Otázky k hypotéze H2:

- 2/ Proč jste byl(a) předveden(a) na PČR?
- 3/ Byl(a) jste již dříve odsouzen(a) nebo vyšetřován(a) pro nějaký trestný čin?
Pro jaký?
- 8/ Které anarchistické skupiny jste členem?

Otázky k hypotéze H3:

- 4/ Vyrůstal(a) jste u obou rodičů, jednoho nebo samostatně?
- 5/ Jaké mají rodiče vzdělání a kde pracují?
- 6/ Tajíte před rodiči anarchistické členství?
- 7/ Byl v minulosti vyšetřován nebo odsouzen někdo z vaší rodiny? Kdo a kdy?

Doplňující otázky:

- 1/ Kolik je Vám let? Jakého jste dosáhl(a) vzdělání?
- 10/ Myslíte, že anarchistické hnutí je pro společnost přínos nebo naopak? Proč?

Jak jsme již předeslali, byl tento dotazník předkládán členům anarchistických hnutí předvedených na Policii ČR pro podezření ze spáchání nějakého trestného činu, nebo například pro účast na nepovolené akci pořádané některou extremistickou organizací.

Nevýhodou tohoto způsobu výzkumu je, že jej nelze v podmínkách policie provést úplně anonymně. A také to, že jsme nemohli být u každého vyplňování dotazníku a tak nemůžeme dostatečně posoudit chování tázaných při jeho vyplňování, atmosféru prostředí.

Metodu dotazníkového šetření jsme zvolili hlavně pro ověření hypotézy H3, abychom získali informace o rodině předvedených osob a jejich sociálním zázemí. Pro hypotézu H1 tato metoda doplňuje informace získané pomocí ostatních metod výzkumu, stejně jako pro hypotézu H2.

9.2. POZOROVÁNÍ

Další metodou použitou v našem výzkumu bylo pozorování členů a příznivců anarchistických organizací a hnutí při jejich veřejných vystoupeních povolených i nepovolených.

Pro ověření hypotézy H1 jsme využili pozorování několika akcí pořádaných anarchistickými organizacemi, zejména akcí pořádaných na protest proti zasedání

Mezinárodního měnového fondu a Světové banky probíhajících v září 2000 a pochodů a demonstrací zaměřených proti summitu NATO v listopadu 2002. Těchto akcí se zúčastnila řada nejen anarchistických, ale i ostatních levicově orientovaných extremistických organizací a tak jsme mohli pozorovat odlišnosti v projevech, oblečení, úpravy zevnějšku a symbolice jednotlivých hnutí.

K potvrzení nebo vyvrácení hypotézy H2 bylo třeba pozorovat jednání osob při páchání trestné činnosti. Toto ale bylo obtížné, neboť před zraky policistů si málokdo dovolí páchat trestnou činnost, pokud se nejedná o davové ničení majetku nebo velké bitky třeba právě s policisty. Nám se ale podařilo během zasedání MMF a SB v září 2000 pod připravenou legendou začlenit do jednoho pražského squatu a po dobu celého zasedání MMF jsme mohli pozorovat a mapovat jednání členů jednotlivých skupin a organizací zevnitř.

Toto pozorování nám také pomohlo dívat se na jednotlivé protestní akce, jejich program, jejich ideje očima anarchistů a ne jen toto pozorovat jako cizí nezasvěcená osoba. Tuto metodu jsme zvolili pro získání vlastních zkušeností s jednáním členů a příznivců anarchistického hnutí na veřejnosti.

9.3. STUDIUM DOKUMENTŮ

Třetí a poslední použitou metodou bylo studium dokumentů. Jednalo se především o policejní spisové materiály, statistiky, fotografie a vidoezáznamy z různých manifestací, pochodů a jiných veřejných akcí pořádaných na celém území našeho státu.

Nepoužili jsme samozřejmě jen policejní materiály, ale i literaturu zabývající se extremistickým hnutím (jednotlivé tituly uvedeny v seznamu použité literatury), ze které jsme také čerpali informace v teoretické části naší práce. A v neposlední řadě jsme také přečetli řadu článků v anarchistických a jiných levicově orientovaných extremistických časopisech a novinách. Také jsme prostudovali velké množství informací k této problematice vedených na internetu. Tyto časopisy a ostatní tiskoviny jsou velice rozličné jak do obsahu, tak i po stránce zpracování.

Tato metoda nám pomohla získat zejména přehled o anarchistickém hnutí jako celku, ale i jednotlivých podskupin a organizací z celé naší republiky, jejich ideje a projevy, což bylo zásadní pro hypotézu H1. Také jsme pronikli do problematiky páchané trestné činnosti anarchistů a toto jsme využili ve výzkumu u hypotézy H2. Pro třetí hypotézu označenou H3 jsme nesehnali žádné dokumenty, které bychom mohli využít.

10. HODNOCENÍ VÝZKUMU

10.1. HODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Pro ověření každé z hypotéz byly do dotazníku zařazeny uzavřené otázky, na které odpovídali předvedení nebo zadrženi příznivci anarchistického hnutí v prostorách Policie ČR. Jak jsme již předeslali byl tento dotazník předložen celkem 56 předvedeným z čehož šest odmítlo, padesát respondentů odpovědělo. Pro vyhodnocení výsledků jsme sečetli shodné typy odpovědí. Výsledky jsme potom zapsali do tabulek, které jsou ke každé otázce, obsahují počty jednotlivých odpovědí a jejich procentuální hodnota. Ke každé tabulce je také vyhotoven graf. Tyto tabulky a grafy jsou v přílohách 15.1. U otázek k hypotéze H1 jsme nechali volný prostor pro volnou formu odpovědí.

Hypotéza H1:

Otázka č. 8/ *Které anarchistické skupiny jste členem? Co o ní víte?*

Na odpověď k této otázce jsme nechali volnější prostor, ale skoro nikdo toto nevyužil. Přičítáme to skutečnosti, že tento dotazník byl předložen v budově Policie ČR. Z tabulky č. 8 je patrné kolik členů se hlásí ke každé jednotlivé anarchistické skupině. K ČSAF to bylo 10 osob, k AFA se hlásilo 7 osob, k FSA-MAP 6 osob, k ORA-S to bylo 8, k FS8 7 osob a 12 zbylých není členem žádné skupiny. Výsledky nemůžeme s určitostí označit za „pravdivé“ a proto je bereme jako orientační.

Otázka č. 9/ *Jak se snažíte odlišit od ostatních anarchistických skupin?*

U této otázky jsme se setkali se stejným problémem jako u otázky č.8. Nemalá část neodpověděla vůbec nebo nevím. Od zbylých respondentů byla převážná odpověď na odlišení od ostatních skupin rozdíl ve vzhledu, oblečení, doplňků a jen v malém procentu rozdíl v přesvědčení a idejích. Viz. tabulka č. 9. Opět jako u odpovědí na otázku č. 8 bereme tyto jako orientační.

Hypotéza H2:

Otázka č. 2/ *Proč jste byl předveden na PČR?*

Zde jsme odpovědi rozdělili do tří skupin. Pro spáchání násilného přestupku nebo trestného činu, pro verbální trestný čin nebo přestupek. Třetí skupinou byli respondenti předvedení na PČR například pro prokázání totožnosti, svědeckou výpověď, podání vysvětlení, ale nikoli pro podezření ze spáchání nějakého přestupku či trestného činu. V několika málo případech dotázaní respondenti u této otázky neuvedli odpověď, nebo odpověděli nevim. Bylo to v případech kdy tito popírali spáchaný přestupek či trestný čin. Tyto údaje byly doplněny dodatečně podle výsledků vyšetřování. Pro násilný trestný čin bylo předvedeno 23 osob, pro verbální 16 a 11 zbylých například jako svědci nebo pro prokázání totožnosti. Výsledky jsou v tabulce č. 2.

Otázka č. 3/ *Byl(a) jste již dříve odsouzen(a) nebo vyšetřován(a) pro nějaký trestný čin?
Pro jaký?*

Na tuto otázku odpovědělo 45% respondentů kladně a 55% záporně. Pro druhou podotázku jsme odpovědi rozdělili na dvě skupiny. Jestli spáchaný skutek souvisel s anarchistickým hnutím či nikoli. Z odpovědí je patrné, že z celkového počtu respondentů jich 35% mělo již v minulosti nějaký konflikt se zákonem, související s anarchismem. Při vyhodnocování musíme brát na zřetel to, že respondenti mohli uvést pouze skutky, které lze ověřit. Tabulka č. 3.

Otázka č. 8/ *Které anarchistické skupiny jste členem?*

Tuto otázku jsme zvolili pro hypotézu H1 i H2. Do tabulky č. 8 jsme zařadili pět největších anarchistických skupin a hnutí a zbylé jsme sloučili do „ostatní“. Ale stejně jako pro hypotézu H1 mají odpovědi pouze orientační charakter a nemůžeme je brát jako rozhodující. Vyhodnocení této otázky je shodné s jejím vyhodnocením pro hypotézu H1.

Hypotéza H3:

Otázka č. 4/ *Vyrůstal jste u obou rodičů, jednoho nebo samostatně?*

Z tabulky č. 4 je patrné, že 55% dotazovaných respondentů vyrůstalo ve společné domácnosti s oběma rodiči, dalších 35% pouze s jedním z rodičů a zbylých 10% vyrůstalo samostatně, například jako squateři, nebo v dětských domovech a podobných

zařízení ústavní péče. Uvedené odpovědi nemohly být ověřeny, ale respondenti neměli důvod proč tyto údaje neuvádět pravdivé. Tabulka č. 4.

Otázka č. 5/ Jaké mají rodiče vzdělání a kde pracují?

Pro grafické znázornění odpovědí na tuto otázku jsme zvolili dvě tabulky. Jednu na znázornění stupně vzdělání rodičů a druhou podle zaměstnání. Vzdělání jsme rozlišili na základní, střední a vysokoškolské. V našem vzorku respondentů má 14 rodičů základní vzdělání, 28 středoškolské a 8 vysokoškolské. Zaměstnání jsme rozdělili také do tří skupin. Soukromně podnikající, zaměstnanci státních i soukromých firem a nezaměstnaní. Zde máme 17 rodičů soukromě podnikajících, 27 jich je zaměstnáno např. ve státních podnicích a 6 jich je nezaměstnaných. Výsledky viz. tabulky 5a a 5b.

Otázka č. 6/ Tajíte před rodiči anarchistické členství?

Kladnou odpověď uvedlo 70% respondentů. Pouhých 30% uvedlo, že rodiče o jejich přesvědčení ví. Musíme opět připomenout, že tento dotazník vzhledem k místu vyplňování nebyl zcela anonymní a proto dotazovaní nemuseli uvádět zcela pravdivé údaje. Tabulka č. 6.

Otázka č. 7/ Byl v minulosti vyšetřován nebo odsouzen někdo z vaší rodiny?

Kdo a kdy?

Zde respondenti uvedli stejně jako u otázky č. 3 pouze prokázané a tudíž ověřitelné skutky. Rozdělili jsme je pro lepší orientaci na „bezproblémové“, těch bylo 32 a „problémové“ rodiny, kterých bylo 18. Pro ještě podrobnější rozdělení jsme zvolili další tabulku. Zde jsme rozdělili „problémovou“ část na dvě podskupiny. První, kde se skutku dopustil některý z rodičů, těch bylo 8 a druhou pro ostatní členy rodiny jako např. sourozenci nebo prarodiče, kterých bylo 10. Výsledek viz. tabulky 7a a 7b.

Doplňující otázky:

Otázka č. 1/ Kolik je Vám let?

Tato doplňková otázka byla zvolena, abychom získali přehled o průměrném věku členů anarchistických skupin. Od 15 do 18 let bylo 5 respondentů, od 18 do 21 jich bylo 15, od 21 do 25 let jich bylo 19 a nad 25 let 11 respondentů. Vzhledem k celkovému počtu respondentů ji nemůžeme brát jako striktní, ale můžeme ji brát jako věrohodnou.

Tabulka č.1.

Otázka č. 10/ *Myslíte si, že anarchistické hnutí je pro společnost přínos nebo naopak?*

Proč?

Toto byla další z otázek, kde jsme nechali respondentům prostor pro širší odpověď. Z těchto odpovědí můžeme říci, že 30% respondentů má dobré znalosti anarchistických ideí a stojí za nimi. Dalších 30% má obecné a zbylých 40% malé, spíše žádné. Jako přínos pro společnost označilo anarchistické hnutí 40% respondentů a 40% jako nebezpečí a 20% neví. Tabulka č. 10a a 10b.

10.2. PROVÁDĚNÁ POZOROVÁNÍ

V posledních čtyřech letech jsme se osobně zúčastnili několika shromáždění příslušníků extremistické levice. Byly to akce jako například Global street party, Local street party nebo akce na protest proti zasedání Mezinárodního měnového fondu a Světové banky v roce 2000 a na protest proti summitu NATO v loňském roce.

Metodu výzkumu jsme zvolili pro ověření hypotéz H1 a H2. Pro hypotézu H3 je tato metoda méně vhodná. Pro náš výzkum se jevily jako nejvhodnější akce zaměřené právě proti zasedání MMF a SB a proti summitu NATO. Zejména proto, že se jich zúčastnilo největší množství příznivců anarchistických ideí, ale také proto, že to byli anarchisté z celé naší republiky a v roce 2000 z celé Evropy. V průběhu zasedání MMF se mi podařilo pod připravenou legendou dostat se do jednoho pražského squatu a zúčastnit se všech anarchistických protestních akcí jako příznivec levicového extremismu. Mohl jsem přípravy i vlastní provedení těchto akcí vidět z „druhé strany“ než obvykle a srovnat tyto pohledy a udělat si celkový náhled.

Jak jsme již uvedli první pozorovanou anarchistickou akcí byly protestní pochody a shromáždění proti MMF a SB v září 2000. Než se začneme věnovat vlastnímu pozorování tak se podívejme jak se na toto zasedání připravovali sami anarchisté.

Nejlepším příkladem nám bude opět citace jednoho z periodik vydávaných samotnými anarchisty.

„Násilníci přijedou do Prahy. Lze očekávat, že se v rámci výročního zasedání MMF a Světové banky sjede do Prahy až třicet tisíc násilníků. Jedni v sakách a kravatách budou rozhodovat o životech, či spíše o smrti miliónů lidí. Druzí – na první pohled radikálnější – v uniformách je budou chránit, aby k nim nedolehly hlasy z ulic, které je budou obviňovat ze zločinů. Již malé dítě pochopí, že když jej načapají, jak ubližuje dětem ještě mladším, tak často nejúčinnější taktikou je svalovat vinu na druhé. Bývá to okaté, hloupé, ale občas to projde. Jenže finančníci a politici nejsou malé děti. Jsou to dospělí a vážení páni, kteří mají dost peněz na to, aby si platili agentury, které jim vytváří image „bojovníků s chudobou“¹²

Většina těchto shromáždění a pochodů byla ohlášena na příslušných městských Obvodních úřadech, ale ne všechny byly povoleny. Dohromady se všech těchto protestních akcí zúčastnilo okolo jedenácti tisíc členů a příznivců levicové extremistické scény. Nezanedbatelnou část tvořili zahraniční účastníci, kteří byli nejradikálnější a při ničení majetku a v bitkách s policisty nejaktivnější.

Každý den v průběhu zasedání MMF a SB se „vůdci“ a hlavní představitelé všech zúčastněných převážně anarchistických skupin a organizací scházeli k organizačním poradám, které probíhaly v bývalém skladu koberců v Praze – Libni. Zde byly projednávány trasy pochodů na Kongresové centrum, označení jednotlivých protestních akcí, způsob dorozumívání smluvenými gesty, ústupové cesty, jak bojovat s policejními pořádkovými jednotkami, jak se chovat při zadržení policisty, co vypovídat a další organizační věci. Do prostor, kde se tyto porady konaly, nesměli ani policisté ani novináři či jiné „nepovolané“ osoby. Toto střežení provádělo několik desítek nejradikálnějších anarchistů a každý podezřelý člověk byl i za použití násilí vyveden.

Po celou dobu zasedání MMF a SB probíhaly tyto protestní akce, při kterých docházelo k drobným bitkám s policií a napadání majetku. Třetí den se anarchisté rozdělili do čtyř skupin a každá skupina se vydala svojí trasou ke Kongresovému centru, kde samozřejmě narazili na policejní kordony. Na třech místech střetu anarchisté průvody zastavily a pasivně skandovaly různá hesla proti zasedání. Pouze v Lumírově ulici došlo k bitce s policisty, která se vyhrotila v tvrdý boj. Proti kamenům, dlažebním

¹² autor neuveden, článek Kdo je kdo, *Konfrontace*, září 2000, s. 2

kostkám a různým tyčím odpověděli policisté slzným plynem, obušky a vodními stříkači.

Na straně anarchistů i policistů bylo mnoho lehkých ale také těžších zranění. Než stačily dorazit policejní posily, anarchisté vytlačili policejní kordony až do těsné blízkosti Kongresového centra, ale dovnitř se jim dostat nepodařilo. Po tomto vyhrocení se anarchisté rozdělili do mnoha menších skupin a rozptýlili se po celém centru Prahy, kde tyto bitky a hlavně ničení majetku pokračovalo až do pozdních nočních hodin.

Ve zbylých dnech už nedošlo ke větším střetům demonstrantů s policií, ani k větším útokům na majetek. Hlavně proto, že během následujícího dne odjela většina ze zahraničních účastníků.

Druhou akcí, které jsme se zúčastnili a vybrali ji pro náš výzkum, byly protestní demonstrace zaměřené proti summitu NATO, který probíhal v Praze v listopadu loňského roku. Média i široká veřejnost očekávala podobný průběh jako přede dvěma roky při zasedání MMF a SB.

Stejný průběh očekávala i policie a proto již s velkým časovým předstihem byla prováděna bezpečnostní opatření nejen v Praze okolo Kongresového centra, ale po celém území hlavního města a na hraničních přechodech. Díky těmto preventivním opatřením drtivá většina zahraničních účastníků na poslední chvíli odřekla svoji účast.

Všech protestních akcí zaměřených proti summitu NATO se zúčastnilo okolo třech tisíc členů a příznivců levicově orientovaných extremistických organizací z celé naší vlasti. Jednalo se převážně o mladé lidi ve věku okolo dvaceti let, většinou muži, ale i mladé dívky, které byly v čele shromáždění, často četly prohlášení a petice.

Po celou dobu kdy probíhal summit bylo ze strany anarchistů svoláno několik demonstrací, které byly u Slovanského domu, kde se konala slavnostní večeře účastníků summitu. Další demonstrace proběhly na Hradčanském náměstí. Ke Kongresovému centru se pro jeho jištění policií demonstranti ani nevydali, jenom jeden pochod byl veden v jeho blízkosti.

Při všech těchto akcích došli anarchisté k policejním zátarasům, zde si většinou pokojně posedali na zem a četli svá prohlášení a skandovali hesla namířená proti summitu. Přitom poslouchali hudbu z aut, která je vždy doprovázela, někteří tancovali.

Oddělila se skupinka asi padesáti anarchistů, kteří si přivezli jízdní kola a jezdili po Praze ve snaze narušit jízdy policejních kolon s účastníky summitu. Ale i toto jim policisté znemožnili, stejně jako drobným skupinkám anarchistů, kteří se oddělovali v průběhu demonstrací za účelem provádění „záškodnických“ akcí na majetku, nebo osamocených příslušníků Policie ČR, kteří prováděli střežení různých objektů.

Dalo by se říci, že oproti demonstracím při zasedání MMF a SB v září 2000 měli loňské protestní akce vůči summitu NATO klidný průběh bez násilí, ničení a rozbíjení.

Výsledky pozorování k hypotéze H1:

V teoretické části naší práce jsme uvedli nejvýznamnější a největší anarchistická hnutí a organizace. Při akcích vybraných pro naše pozorování se všechny, nebo téměř všechny dokázaly sjednotit a vést své protestní akce pod „jednotným vedením“. Ale v průvodech, nebo při demonstracích, byly zřejmé rozdíly mezi jednotlivými skupinami, jak v oblečení, tak v celkovém vzhledu, účesech, doplňcích. Například v oblečení můžeme vidět kombinaci jeansů a bund zvaných „bomber“ s různými nášivkami podle své organizace, nebo části různých uniforem, kalhoty „kapsáče“ a také trička s potisky s anarchistickými motivy, nebo anarchistickými hudebními skupinami. Z účesů převládají tzv. dredy, buď po celé hlavě nebo v kombinaci s ježkem, nebo v kombinaci s úplným vyholením. Také hodně rozšířený účes je tzv. kohout. Ten používají zejména příznivci punku a také squateři. Mezi nejčastější doplňky patří náušnice, pearsing, různé cvočky a kování na oblečení, korálky a převážná část účastníků nosí vždy různé batohy. To je i pro ukrytí různých zbraní, dlažebních kostek a pro nošení osobních věcí.

Také svými projevy, jak verbálními nebo třeba grafickými, se jednotlivé hnutí od sebe rozlišují, ne nijak radikálně, ale odlišují.

Můžeme proto konstatovat, že anarchistický proud v České republice není jednotný a dělí se na menší i větší skupiny a organizace, které se ale dokáží na určité akce sjednotit a vytvořit velkou kompaktní skupinu osob pod jednotným vedením.

Výsledky pozorování k hypotéze H2:

V této hypotéze se zabýváme pácháním trestné činnosti členů a příznivců anarchistických skupin a hnutí. Na základě poznatků z uvedených pozorování můžeme říci, že příslušníci anarchistických hnutí, pokud jsou účastníky nějaké významnější akce, jako byly například vybrané pro naše pozorování, tak se snaží poslouchat své vedení a omezují se na verbální projevy a pasivní odpor například blokováním dopravy apod.

Většinou se ale vždy najdou malé skupinky těch nejradiálnějších příznivců, kteří se odpoutají od hlavního uskupení a vyhledávají bitky s náhodnými pravicovými extremisty, policisty, nebo alespoň ničení majetku. Stejně tak tyto skupinky přihlížejí akcím pořádaným pravicovými extremisty, zejména skiny, a po jejich skončení napadají s velkou brutalitou rozcházející se skiny, nebo jejich malé skupinky.

Jakmile ale dojde k nějakému vyhrocení, střetu s policií, otevřenému střetu s pravicovými extremisty, nebo k většímu ničení majetku, tak se přidá většina zúčastněných anarchistů a většinou dochází k davovému ničení a hromadným rvačkám. Tato davová „anonymita“ vede k nejbrutálnějším napadáním pravicových extremistů nebo policistů a nebo ničení až demolování různých objektů.

Dále můžeme konstatovat, že v průběhu našeho pozorování jsme se setkali se skupinou squaterů, mezi kterými jsme během zasedání MMF a SB, po dobu asi tří týdnů žili, která se během celého pozorování nezúčastnila žádné bitky, ani ničení. Vedoucí tohoto squatu tvrdě dohlížel, aby žádný z členů jeho squatu nepáchal žádnou trestnou činnost, ani přestupky. V případě neuposlechnutí provinilec ihned opouštěl squat.

Na základě tohoto pozorování můžeme konstatovat, že na kriminalitě se nepodílí všichni anarchisté, ale najdou se skupiny, které se vyhýbají i při velkých společných akcích páchání trestné činnosti.

10.3. STUDIUM A ANALÝZA DOKUMENTŮ

Pro tuto metodu našeho výzkumu jsme prostudovali velké množství jak odborné literatury k tomuto tématu, tak policejních zpráv a statistik. Také jsme přečetli mnoho publikací a internetových článků vydávaných samotnými anarchisty.

Při studiu odborných knih a publikací zabývajících se extremismem jsme museli konstatovat, že drtivá většina této literatury se zabývá pravicovým extremismem. Zatímco levicový a náboženský je zde rozebrán pouze okrajově a informativně.

Policejní zprávy a statistiky jsou strohá a jasná řeč čísel a procent. Pro náš výzkum je možné je využít pro vyhodnocení hypotézy H2. Pro hypotézy H1 a H3 jsou tyto méně vhodné a nepraktické.

Během tohoto výzkumu jsme přečetli obrovské množství různých časopisů, novin, letáků a samizdatů vydávaných nejen anarchisty ale, i ostatními levicovými skupinami a organizacemi. Také jsme prostudovali mnoho webových stránek jednotlivých levicově orientovaných extremistických hnutí. Některé byly zpracovány velmi kvalitně jak obsahově, tak i graficky. Pro lepší orientaci uvedeme některé tiskoviny.

Tabulka :

Název	vydavatel	frekvence vydání
- <i>Svobodná Práce</i>	Federace sociálních anarchistů	čtrnáctideník
- <i>Solidarita</i>	Revoluční anarchisté	dvouměsíčník
- <i>Přímá Cesta</i>	Feministická skupina 8.března	různě
- <i>Budoucnost</i>	Dělnický vzdělávací spolek	čtvrtletně
- <i>Socialistická avantgarda</i>	Socialistická organizace pracujících	měsíčník
- <i>Mladá pravda</i>	Komunistický svaz mládeže	různě
- <i>Antifašistická AKCE</i>	Antifašistická akce	různě
- <i>Doleva</i>	Socialistická solidarita	měsíčník
- <i>Socialistická Solidarita</i>	Socialistická solidarita	dvouměsíčník
- <i>Konfrontace</i>	Občanské sdružení NO!	dvouměsíčník

Dokumentová analýza pro hypotézu H1 :

Pro tuto hypotézu jsme jako nejvhodnější materiál ke studování zvolili právě časopisy a jiné tiskoviny, včetně internetových stránek vydávaných samotnými extremisty. Už při prostudování několika tiskovin, vydaných různými levicovými extremistickými skupinami, je nám zřejmý rozdíl nejen v úpravě a zpracování, o kterých jsme se již zmínili v předchozí části, ale hlavně v názorech, idejích a přesvědčení. Nemůžeme říci, že by se jednotlivé anarchistické samizdaty nějak radikálně rozcházely, ale je zde patrný rozdíl.

Touto metodou našeho výzkumu jsme došli k závěru, že v naší republice neexistuje jeden anarchistický směr, proud. Působí zde mnoho menších i větších anarchistických skupin. Ideje a názory těchto skupin se liší podle velikosti a skladby skupiny, oblasti jejího působení, ale neodporují si a naopak mají velké množství společných myšlenek a ideálů.

I v odborné literatuře se můžeme dočíst o různorodosti anarchistického proudu v naší republice. O jednotlivých hnutích, a jejich zaměření a odlišnostech v projevu na veřejnosti, úpravy vzhledu jejich členů a příznivců, druhu preferované hudby a hlavně o druhu akcí pořádaných těmito skupinami.

Dokumentová analýza pro hypotézu H2 :

Pro tuto hypotézu, ve které se zabýváme vztahem příznivců jednotlivých anarchistických skupin ke kriminalitě, se nám jako nejvhodnější jevílo studium policejních zpráv a statistik. Ale v průběhu naší práce jsme se bohužel setkali s problémem utajování těchto interních policejních materiálů. Statistiky zveřejňované v různých výročních zprávách, nebo například v časopise Hlásí se Policie jsou bohužel pro náš výzkum příliš obecné nebo nemají žádný vztah k této hypotéze. Největší podíl na těchto statistikách mají trestné činy rasově motivované, které páchají pravicově orientovaní extremisté, zejména příznivci hnutí skinheads. U levicových extremistů a to právě u příznivců anarchistického hnutí převládají trestné činy proti majetku, ublížení na zdraví z bitek s pravicovými extremisty nebo policisty. Zda tuto trestnou činnost páchají jen určité skupiny nebo všichni anarchisté se nám z těchto dokumentů nepodařilo objektivně zjistit.

Ani studium odborné literatury nám nepřineslo jasnou odpověď k této hypotéze. Ve většině dostupných publikací je, stejně jako v policejních statistikách, podrobně rozebrán problém rasově motivované trestné činnosti a téma trestná činnost anarchistů je rozebráno opět jen okrajově.

Při pročítání nejrůznějších anarchistických a jiných levicově orientovaných extremistických tiskovin, novin a časopisů jsme často narazili na skryté, ale mnohdy i otevřené nabádání k páchání trestné činnosti. Nebylo to ve všech anarchistických tiskovinách, jen ve vybraných.

Celkově bychom mohli konstatovat, že studiem a analýzou dokumentů jsme dospěli k závěru, že trestnou činnost páchají jen určité skupiny anarchistů a některé se od tohoto distancují.

Dokumentová analýza k hypotéze H3 :

Pro tuto analýzu jsme vybrali odbornou literaturu zabývající se celkově kriminalitou mládeže, nejen z extremistických skupin a hnutí. Sami anarchisté se k tomuto tématu ve svých samizdatech ani nepřibližují a v policejních statistikách, ani zprávách na toto také není dán zřetel. Studiem literatury, která je uvedena v seznamu použité literatury jsme dospěli k názoru, že tato hypotéza je mylná a trestné činnosti se dopouštějí mladiství a děti nejen ze sociálně slabších a disfunkčních rodin, ale i ze středních a vyšších vrstev.

11. VYHODNOCENÍ HYPOTÉZ

Cílem naší práce bylo seznámení s anarchistickým hnutím v naší republice, jeho druhy, projevy a postoje k majoritní společnosti. Dále jsme se zabývali problematikou páchání trestné činnosti příznivců jednotlivých anarchistických skupin a organizací a sociálním zázemím pachatelů této trestné činnosti. Výzkum nám prokázal, že ne všechny stanovené hypotézy jsme prokázali. V následující části se budeme zabývat vyhodnocením jednotlivých hypotéz.

11.1. VYHODNOCENÍ HYPOTÉZY H1

„V České republice neexistuje jednotný anarchistický proud“

Pravdivost této hypotézy měla být, v rámci našich možností, ověřena výsledky dotazníkového šetření, pozorování i studiem a analýzou dokumentů.

Dotazníkovým šetřením jsme zjistili, že velká většina respondentů, kteří byli předvedeni na Policii ČR, nám sice uvedla, ke které anarchistické skupině patří, ale jen malá část nám dokázala popsat čím se odlišuje právě ta jejich skupina od ostatních.

Při použití druhé metody pozorování jsme měli nejlepší možnost poznat mnohotvárnost anarchistického hnutí v ČR. Jak se jednotlivé skupiny odlišují nejen vizuálně svým oblékáním, doplňky a třeba účesem. Ale i svými idejemi a přesvědčením, způsobem života a druhem preferované hudby, vztahem k drogám, nebo třeba trávením volného času.

Studiem dostupné literatury a dokumentů, hlavně vydávaných samotnými anarchisty, jsme si také ověřili, že anarchistické hnutí v ČR není plně jednotné, i když se dokáže sjednotit při pořádání větších protestních akcí.

Pro objektivnost našeho výzkumu musíme zohlednit skutečnosti jako to, že předložený dotazník respondenti vyplňovali v budově Policie ČR, kam byli předvedeni po předchozím zadržení při různých akcích. Proto nemůžeme, i když byl dotazník anonymní, brát jeho výsledky jako směrodatné.

Pozorováním i studiem a analýzou dokumentů jsme si také ověřili, že na území ČR neexistuje jediné anarchistické hnutí nebo organizace, ale mnoho menších či větších podskupin, které se liší ne nijak radikálně, ale není úplně jednotné.

Tuto hypotézu jsme potvrdili.

11.2. VYHODNOCENÍ HYPOTÉZY H2

„Na kriminalitě v České republice se podílejí pouze specifické skupiny anarchistů“

Pro ověření této hypotézy jsme zvolili opět všechny tři druhy metody zkoumání. V dotazníku byly pro tuto hypotézu vyčleněny dvě otázky a jedna byla společná i pro hypotézu H1. Nadpoloviční většina respondentů měla již v minulosti nějaký problém se zákonem a v několika případech tyto problémy souvisely s anarchistickým hnutím. Podle dalších odpovědí na otázku specifikace skupiny anarchistického hnutí, kam se jednotliví respondenti zařazovali, jsme mohli konstatovat, že trestné činnosti specifické pro anarchistické hnutí se podílejí jen některé skupiny.

Další metoda pozorování nám poskytla nejlepší možnost pro vyhodnocení této hypotézy díky tomu, že jsme pronikli do jedné z anarchistických skupin a tudíž jsme mohli tento výzkum provádět přímo mezi anarchisty. Tím bylo toto pozorování daleko jednodušší, než když jsme ho prováděli jako policisté. Před zraky policistů, s výjimkou davových ničení majetku a nebo davových rvaček s pravicovými extremisty, se anarchisté snaží páčání trestné činnosti zakrýt, nebo nedopouštět. Při tomto pozorování jsme narazili na několik málo skupin, které se vyhýbaly páčání jakékoli trestné činnosti.

Studium odborné literatury ani policejních zpráv a statistik nám pro vyhodnocení této hypotézy nebylo příliš přínosné. Pouze porovnání jednotlivých tiskovin, vydávaných samotnými anarchisty nám pomohlo při vyhodnocování této hypotézy. V některých anarchistických samizdatech jejich tvůrci přímo nebo skrytě nabádají čtenáře k páčání trestné činnosti, v jiných naopak varují před kriminalitou a nabízejí svým čtenářům jiné mírnější formy protestních akcí.

Při vyhodnocování této hypotézy jsme opět museli zohlednit menší objektivnost první metody dotazníkového šetření, neboť respondenti na tento odpovídali v policejní budově a přiznali jen skutky ověřitelné. Výsledkem bylo ověření správnosti této hypotézy, stejně jako v případě druhé formy pozorování, která byla neobjektivnější. I studium a analýza dokumentů nám potvrdila správnost hypotézy.

I tuto hypotézu jsme potvrdili.

11.3. VYHODNOCENÍ HYPOTÉZY H3

„Mladí lidé inklinující k anarchistickému hnutí jsou z disfunkčních a sociálně slabších rodin“.

Při výzkumu k této hypotéze jsme použili metodu dotazníkového šetření a studium dokumentů a neuplatnili jsme metodu pozorování.

V odpovědích na otázky kladené v souvislosti s touto hypotézou nám respondenti uvedli, že 55% jich vyrůstalo ve společné domácnosti s oběma rodiči. 35% bydlelo s jedním z rodičů a zbylých 10% vyrůstalo samostatně. Vzdělání rodičů a jejich zaměstnání nám nepotvrdilo správnost této hypotézy, ale naopak.

Další otázka nám odhalila skutečnost, že pouze necelá třetina dotazovaných respondentů přiznala před rodiči svoji příslušnost k anarchistickému hnutí. Ani v poslední otázce týkající se kriminality rodičů a ostatních členů rodiny respondentů se nám nepotvrdila správnost této hypotézy.

Také studium a analýza dokumentů nám potvrdila nesprávnost této hypotézy. V odborné literatuře, zabývající se obecně kriminalitou mládeže, se dozvíme, že i když stále převyšují mladiství pachatelé trestných činů ze sociálně nejnižších nebo disfunkčních rodin, tak neustále přibývá právě mladistvých pachatelů ze středních a úplných rodin.

Tuto hypotézu jsme nepotvrdili.

12. MOŽNOSTI PREVENCE

Problematika prevence není jen otázkou represí a tvrdých trestů ale hlavně předcházení nejen v rovině kriminální trestné činnosti, ale také v rovině předcházení netolerantních nálad ve společnosti. Obě tyto roviny na sebe přirozeně navazují.

Prevenci můžeme jednoduše definovat jako: „předcházet nemoci je lepší než ji léčit“. Rozdělujeme ji na tři základní etapy:

Primární prevence :

- cílem je snížení pravděpodobnosti výskytu určitých negativních jevů ve společnosti, které zvyšují riziko vzniku negativních hnutí a skupin. Patří sem působení na širokou veřejnost, vytváření a uplatňování zákonů, sociálních programů. Dále sem patří působení na rodiče, vychovatele, pedagogy a jiné odborné pracovníky. Nezastupitelnou úlohu zde má vzdělávání a výchova.

Sekundární prevence :

- zde je cílem vytipování rizikových skupin obyvatelstva a rizikových životních situací, které ohrožují dítě a programově tyto rizika omezit na co nejmenší.

Terciální prevence :

- zde se jedná o přímou pomoc jedincům, či skupinám, které již „sešli ze správné cesty“, najít cestu zpět, nebo alespoň zmírnění následků na minimum, aby se tyto negativní skupiny nerozrůstaly, a aby se také nerozšiřoval okruh jejich působení.

Protože právě mladí lidé se největší měrou podílejí na páchání extremisticky motivované trestné činnosti, leží část zodpovědnosti za prevenci na školství. Tato instituce by měla působit vytvořením dostatku možností pro děti a mládež jak trávit volný čas, aby tyto nevyhledávali negativní vrstevnické party, ve kterých hledají svojí identitu, své já.

Prevenci ale nemůžeme nechávat jen na institucích. Jedním z nejdůležitějších článků, aby prevence byla co nejúčinnější, je výchova a to zejména výchova v rodině. V jedné z hypotéz v naší práci jsme zjišťovali jaká část mladistvých pachatelů je z disfunkčních nebo neúplných rodin. I když přibývá pachatelů ze středních a vyšších vrstev, tak stále převažují pachatelé z těchto nefunkčních rodin. Když děti budou vychovávány s láskou a porozuměním, budou naplněny všechny jejich potřeby, tak nebudou vyhledávat členství v delikventních vrstevnických skupinách, kde se většinou snaží najít to co jim doma chybí, jako třeba porozumění, pochvala, motivace apod. Prevenci přímo v rodinách považujeme za základní a nejdůležitější.

V oblasti trestního práva by měl být kladen větší důraz na důslednou aplikaci stávajících právních norem a v oblasti práva správního by se měly učinit určité legislativní úpravy, které by umožnily omezit pořádání extremistických shromáždění a jiných podobných protestních akcí.

13. ZÁVĚR

Cílem naší práce bylo seznámení s extremismem obecně, pohled na extremistickou scénu na území ČR s důrazem na anarchismus. Vliv těchto hnutí na dospívající mládež a podíl mladistvých pachatelů trestné činnosti v levicových extremistických organizacích. A v neposlední řadě jsme se pokusili nastínit sociální zázemí právě pachatelů extremisticky motivovaných trestných činů a přestupků.

Stále je mezi námi mnoho občanů, kteří ne zcela chápou podstatu extremismu a jeho nebezpečnost pro majoritní společnost. Domníváme se, že tato naše práce může vhodně přispět k objasnění tohoto pojmu a nebezpečí z jeho rozšíření. Také je velké množství občanů, kteří sice s projevy extremismu nesouhlasí a nesympatizují, ale svým lhostejným projevem dávají tichý souhlas těmto aktivitám. Věříme, že naše práce pomůže těmto našim spoluobčanům „otevřít oči“.

V práci jsme se také snažili o to, aby informace o anarchistickém hnutí byly co nejméně zkreslené a co nejdostupnější pro nejširší veřejnost, hlavně dospívající mládež. Hlubší znalost těchto hnutí a vytvoření reálnějšího obrazu o idejích hlásaných samotnými anarchisty by určitě pomohla k větší odolnosti vůči povrchním lákadlům ke vstupu do tohoto hnutí.

Pro účinnou prevenci by tato osvěta měla být zaměřena na ty skupiny mládeže, které s anarchistickým hnutím nejvíce sympatizují

Vzhledem k zamýšlenému využití naší práce pro preventivní účely měl provedený výzkum zjistit, jak se většinová společnost dívá na delikventní mládež, a jaký názor zde nabývá aktuální platnosti. Domníváme se, že i přes to, že tento výzkum byl prováděn pouze v Praze a na omezeném počtu respondentů, může poskytnout určitý obraz o aktuální aplikovatelnosti závěrů uvedeného výzkumu. V dalších částech tohoto výzkumu bylo čerpáno jak z odborné a policejní literatury, tak i z tiskovin vydávaných samotnými anarchisty.

Věříme, že tato naše práce přispěje k zviditelnění a objasnění pojmu levicový extremismus jako takový. Zprůhlední jasné a přímé anarchistické ideje, které jsou lákadlem pro stále velké množství dospívající mládeže.

14. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- Buriánek, J.: *Sociologie*. 1. vyd. Praha, Fortuna 1996
- Chmelík, J.: *Extremismus*. 1. vyd. Praha, Ministerstvo vnitra 1997
- Chmelík, J.: *Extremismus a jeho právní a sociologické aspekty*. 1. vyd. Praha, Linde 2001
- Furst, M.: *Psychologie*. 1. vyd. Olomouc, Votobia 1997
- Kapr, J. – Šafář, Z.: *Sociologie nebo zdravý rozum*. 1. vyd. Praha, Mladá fronta 1969
- Matoušek, O. – Kroftová, A.: *Mládež a delikvence*. 1. vyd. Praha, Portál 1998
- Matoušek, O. a kol.: *Práce s rizikovou mládeží*. 1. vyd. Praha, Portál 1996
- Němec, M.: *Organizovaný zločin*. 1. vyd. Praha, Naše vojsko 1995
- Schmidbauer, W.: *Psychologie*. 1. vyd. Praha, Naše vojsko 1994
- Sirovátka, T.: *Menšiny a marginalizované skupiny v ČR*. 1. vyd. Brno Georgetom 2002
- Šámal, P. a kol.: *Přípravné řízení trestné*. 1. vyd. Praha, C. H. Beck 1997
- Šišková, T.: *Výchova k toleranci a proti rasismu*. 1. vyd. Praha, Portál 1998
- Úplné znění. *Trestní předpisy 2002*. Ostrava-Hrabůvka, Sagit 2002
- Večerka, K.: *Prevence kriminality v teorii a praxi*. Praha, Themis 1997
- Extremismus mládeže v České republice*. Studie. 1. vyd. Praha, Institut pro kriminologii a sociální prevenci 1997
- Zpráva o postupu státních orgánů při postihu trestných činů motivovaných rasismem a xenofobií nebo páchaných příznivci extremistických skupin*. Praha, Ministerstvo vnitra ČR 1998
- Havlicová, J.: *Extremismus útočí, pštosí obrana nepomůže*. Hlásí se policie, ročník III, číslo 1, 1999
- Spáčil, D. M.: *Svoboda a desatero*. Rolling Stone, červen 2000
- Psychologija staršeklasičnik*. Moskva, Prosveščeniye 1980
- Manifest Československé anarchistické federace*. <http://www.volny.cz/csaf>
- Samospráva a socialismus – Manifest organizace revolučních anarchistů Solidarita*. Solidarita, Brno 2000
- Oficiální web server Bezpečnostní informační služby ČR
- Základní programové body Federace sociálních anarchistů – členské sekce Mezinárodní asociace pracujících*. <http://fsa-map.virtualave.net>

15. PŘÍLOHY

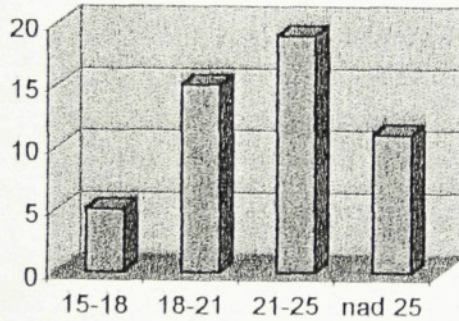
15.1. TABULKY A GRAFY K DOTAZNÍKOVÉMU ŠETŘENÍ

Tabulka a graf k otázce č. 1 :

Kolik je Vám let?

Otázka, která se nevztahuje k žádné z hypotéz. Informuje nás o průměrném věku příznivců anarchistických organizací a hnutí předvedených na Policii ČR.

Věk	15-18	18-21	21-25	nad 25
Počet	5	15	19	11

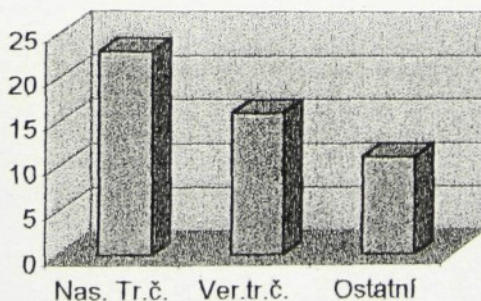

Tabulka a graf k otázce č. 2 :

Proč jste byl předveden na Policii ČR?

Otázka pro vyhodnocení hypotézy H2.

Důvod	Násilný tr.č.	Verbální tr.č.	Ostatní
Počet	23	16	11

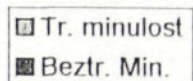
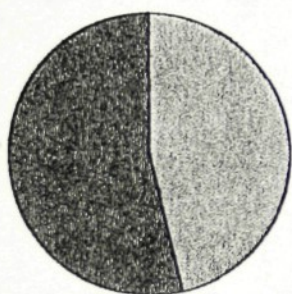

Tabulky a grafy k otázce č. 3 :

Byl(a) jste již dříve odsouzen(a) nebo vyšetřován(a) pro nějaký trestný čin? Pro jaký?

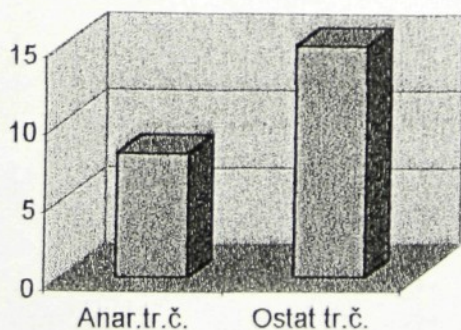
Otázka pro vyhodnocení hypotézy H3. Rozdělena na dvě podskupiny.

Minulost	Bezúhonná	Trestní
Počet	27	23

Souvisel Váš spáchaný skutek s anarchistickým hnutím?

	Tr.č. související	Tr.č. nesouvisející
Počet	8	15

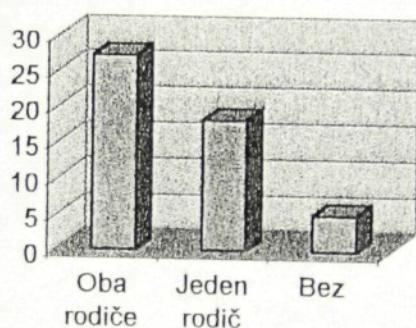

Tabulka a graf k otázce č. 4 :

Bydlíte u obou rodičů, jednoho nebo samostatně?

Otázka pro vyhodnocení hypotézy H3.

Bydlíte u	Obou rodičů	Jednoho rodiče	Samostatně
Počet	27	8	5

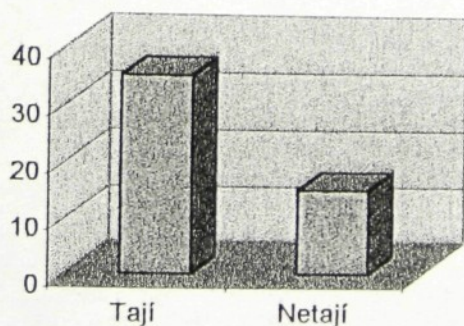

Tabulka a graf k otázce č. 6 :

Tajíte před rodiči anarchistické členství?

Otázka pro vyhodnocení hypotézy H3.

	Tají	Netají
Počet	35	15

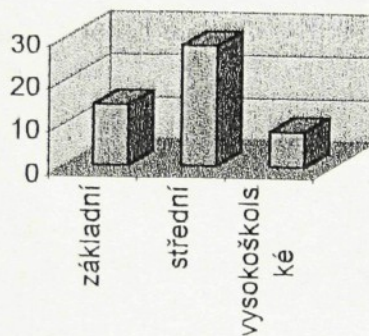
Tabulky a grafy k otázce č. 5 :

Jaké mají rodiče vzdělání a kde pracují?

Otázka položená pro vyhodnocení hypotézy H3. Rozdělená na tabulku a graf kde je znázorněno vzdělání rodičů 5a a tabulka a graf zaměstnání rodičů předvedených.

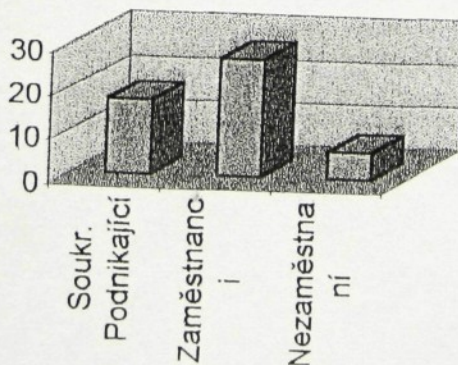
Tabulka a graf 5a :

Vzdělání	Základní	Střední	Vysokoškolské
Počet	14	28	8

Tabulka a graf 5b :

Zaměstnání	Soukr. Podnikající	Zaměstnanci	Nezaměstnaní
Počet	17	27	6

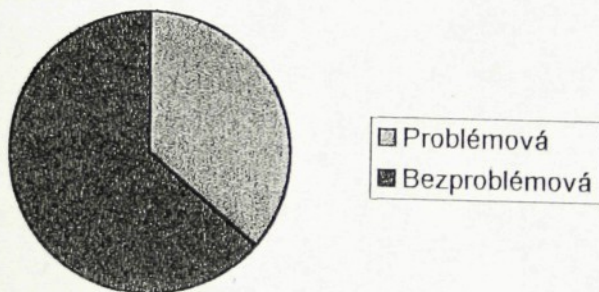
Tabulky a grafy k otázce č. 7 :

Byl v minulosti vyšetřován nebo odsouzen někdo z Vaší rodiny? Kdo a kdy?

Otázka položená pro vyhodnocení hypotézy H3. Rozdělena do dvou podskupin na 7a a 7b. Tabulka 7a nám rozděluje rodiny na bezproblémové a „problémové“ kde byl spáchán nějaký tr. čin či přestupek. Tabulka a graf 7b nám toto podrobněji rozděluje.

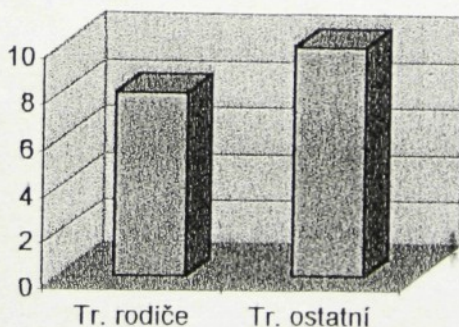
Tabulka a graf 7a :

Rodina	Bezproblémová	S krim. minulostí
Počet	32	18

Tabulka a graf 7b :

Tr. č. páchali	Rodiče	Ostatní
Počet	8	10

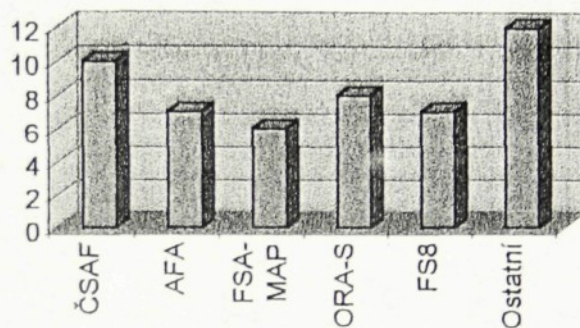

Tabulka a graf k otázce č. 8 :

Které anarchistické skupiny jste členem?

Tato otázka byla volena pro hypotézu H1 a současně H2.

Skupina	ČSAF	AFA	FSA-MAP	ORA-S	FS8	Ostatní
Počet	10	7	6	8	7	12

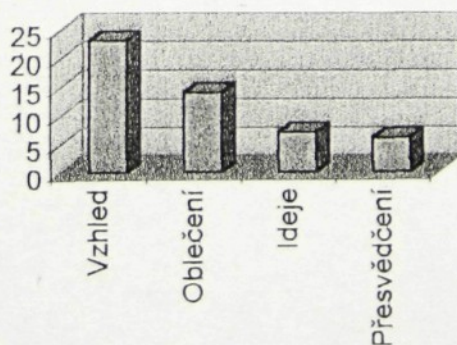

Tabulka a graf k otázce č. 9 :

Jak se snažíte odlišit od ostatních anarchistických skupin?

Otázka volená pro výzkum k hypotéze H1.

Odlišení ve:	Vzhledu	Oblečení	Idejích	Přesvědčení
Počet	23	14	7	6

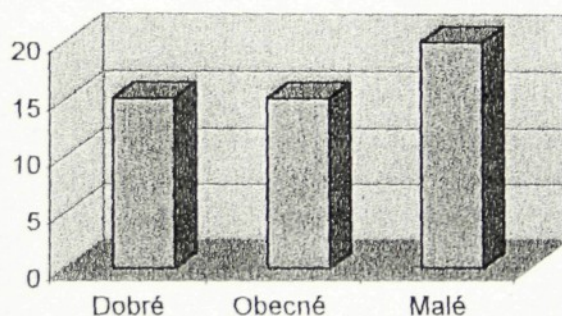
Tabulky a grafy k otázce č. 10 :

Myslíte si, že anarchistické hnutí je pro společnost přínos nebo naopak? Proč?

Tato otázka stejně jako otázka č.1 se nevztahuje k žádné z hypotéz naší práce, ale poodhaluj nám jak vidí anarchismus samotní jeho stoupenci. První tabulka a graf nám znázorňují znalosti anarchistů o jejich hnutí – 10a. Druhá tabulka a graf 10b nám ukazuje jak své hnutí hodnotí sami anarchisté.

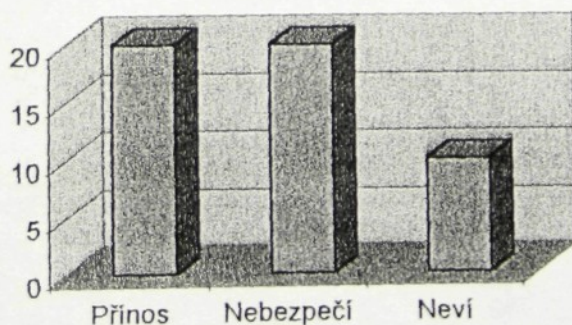
Tabulka a graf 10a :

Znalosti o hnutí	Dobré	Obecné	Malé
Počet	15	15	20

Tabulka a graf 10b :

Hodnocení	Přínos	Nebezpečí	Neví
Počet	20	20	10

15.2. PRÁVNÍ KVALIFIKACE PROTIZÁKONNÝCH JEDNÁNÍ NĚKTERÝCH ČLENŮ EXTREMISTICKÝCH HNUTÍ

V této příloze se budeme zabývat těmi skutkovými podstatami, které jsou pro protiprávní jednání extremistů typické a nejrozšířenější, protože spektrum trestné činnosti je velice široké, od přestupků až po nejzávažnější trestné činy.

Mezi společensky nejnebezpečnější patří ty skutky páchané extremisty, které naplňují po formální i materiální stránce některou ze skutkových podstat trestných činů, které:

- potlačují práva a svobody občanů,
- jsou rasově motivovány.

Pro obě tyto skupiny trestných činů je společné porušování některého ze základních lidských práv a svobod občana, a to jsou rovnost lidí bez rozdílu národnosti, jazyka, rasy, politického smýšlení a náboženství, vyjádřené v prvním až čtvrtém článku Listiny základních práv a svobod.

Méně závažná jednání, u kterých nebezpečnost činů pro společnost je menší než nepatrná (malá u mladistvých), jsou zpravidla kvalifikována jako přestupek proti veřejnému pořádku podle § 47 (48) zákona č. 200/1991 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, případně jako přestupek proti občanskému soužití podle § 49 nebo přestupku proti majetku podle § 50 odst. 1 a) cit. zákona.

I. Trestné činy hrubě narušující občanské soužití

§ 196 tr. zákona – Násilí proti skupině obyvatel a proti jednotlivci

- 1) Kdo skupině obyvatelů vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.
- 2) Kdo užije násilí proti skupině obyvatelů nebo jednotlivci nebo jim vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu pro jejich

3) politické přesvědčení, národnost, rasu, vyznání nebo proto, že jsou bez vyznání, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

4) Stejně jako v odstavci 2 bude potrestán, kdo se spolčí nebo srotí k spáchání takového to činu.

§ 197a tr. zákona – Kdo jinému vyhrožuje usmrcením, těžkou újmou na zdraví nebo jinou těžkou újmou takovým způsobem, že to může vzbudit důvodnou obavu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

§ 198 tr. zákona – Hanobení národa, rasy a přesvědčení

1) Kdo veřejně hanobí

a) některý národ, jeho jazyk nebo některou rasu, nebo

b) skupinu obyvatelů republiky pro jejich politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou bez vyznání, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1. nejméně se dvěma osobami.

§198a tr. zákona – Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod

1) Kdo veřejně podněcuje k nenávisti k některému národu, rase, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob nebo k omezování práv a svobod jejich příslušníků, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

2) Stejně bude potrestán, kdo se spolčí nebo srotí k spáchání činu uvedeného v odst. 1.

§ 202 tr. zákona – Výtržnictví

1) Kdo se dopustí veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném hrubé neslušnosti nebo výtržnosti zejména tím, že napadne jiného, hanobí historickou nebo kulturní památku, hrob nebo jiné pietní místo anebo hrubým způsobem ruší shromáždění nebo obřad občanů, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odst. 1. jako člen organizované skupiny.

II. Trestné činy proti životu a zdraví

§ 219 tr. zákona – Vražda

- 1) Kdo jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na deset až patnáct let.
- 2) Odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo vyjímečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odst. 1
 - a) na dvou nebo více osobách,
 - b) zvláště surovým nebo trýznivým způsobem,
 - c) opětovně,
 - d) na těhotné ženě,
 - e) na osobě mladší patnácti let,
 - f) na veřejném činiteli při výkonu nebo pro výkon jeho pravomocí,
 - g) na jiném pro jeho rasu, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání,
 - h) v úmyslu získat majetkový prospěch nebo v úmyslu zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin anebo z jiné zvláště zavrženíhodné pohnutky.

§221 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákona – Ublížení na zdraví

- 1) Kdo jinému úmyslně ublíží na zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.
- 2) písm. b) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li takový čin na jiném pro jeho politické smýšlení, národnost, rasu, vyznání nebo proto, že je bez vyznání.

§222 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákona – Ublížení na zdraví

- 1) Kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.
- 2) písm. b) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li takový čin na jiném pro jeho politické přesvědčení, národnost, rasu, vyznání nebo proto, že je bez vyznání.

III. Trestné činy proti svobodě a lidské důstojnosti

§ 235 tr. zákona – Vydírání

- 1) Kdo jiného násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy nutí aby něco konal, opominul nebo trpěl, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.
- 2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,
 - a) spáchá-li čin uvedený v odst. 1 jako člen organizované skupiny,
 - b) spáchá-li takový čin nejméně se dvěma osobami,
 - c) spáchá-li takový čin se zbraní,
 - d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo značnou škodu, nebo
 - e) spáchá-li takový čin na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinností,
 - f) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho rasu, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání.
- 3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt nebo škodu velkého rozsahu.

IV. Trestné činy proti majetku

§249a tr. zákona odst. 1 – Neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo nebytovému prostoru

- 1) Kdo protiprávně obsadí nebo užívá dům, byt nebo nebytový prostor jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, nebo peněžitým trestem.

§ 257 odst. 1, odst. 2 písm. b) – Poškození cizí věci

- 1) Kdo zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou cizí věc a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.
- 2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,
 - b) spáchá-li takový čin na věci jiného pro jeho rasu, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání.

V. Trestné činy proti lidskosti

§ 260 – Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka

- 1) Kdo podporuje nebo propaguje hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka nebo hlásá národnostní, rasovou, náboženskou či třídní zášť vůči jiné skupině osob, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.
- 2) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,
 - a) spáchá-li čin uvedený v odst. 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí nebo jiným podobně účinným způsobem,
 - b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo
 - c) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 261 – Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka

Kdo veřejně projevuje sympatie k hnutí uvedenému v § 260, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

Vyšetřování a odhalování extremistických útoků a rasově motivované trestné činnosti je velmi náročné, neboť je specifická tím, že je převážně páchána skupinově a zejména v davu, který poskytuje anonymitu, která vyšetřování velmi ztěžuje. Jedním z hlavních úkolů vyšetřování je v souladu se zákonem odhalit pachatele těchto trestných činů a tuto trestnou činnost jim prokázat a postavit před soud. Při tomto vyšetřování nelze opomenout a je potřebné zdůraznit nutnost spolupráce s veřejností, která může významně přispět k objasnění extremistické trestné činnosti.

Neméně důležité je předcházet a zamezovat této trestné činnosti nejen tvrdými tresty a sankcemi, ale především výchovným působením na mládež, která je extremistickou ideologií nejvíce ovlivnitelná.

15.3. PŘÍLOHA - SLOVNÍČEK POUŽITÝCH VÝRAZŮ

A

alternativní – jiná možnost, zástupný, více možností

analýza - rozbor

D

delikvence – všechna jednání, která porušují sociální normy chráněné právními předpisy včetně přestupků

disfunkční – nefungující, nebo jen částečně plní svůj účel

dítě – někdy také používán výraz nezletilý – osoba do 15 let, nemá trestní odpovědnost

distancovat – vylučovat, vyloučit z veřejné činnosti

E

extremismus – jednotná, obecně uznávaná definice zatím neexistuje. Je to ideologie a aktivity, které zpochybňují nebo napadají některé demokratické základy společnosti, či některá základní lidská práva a svobody

H

hypotéza – domněnka, předpoklad

I

identita – totožnost, stejné

ideologie – idea je myšlenka, mínění, ideologie –soustava myšlenek a názorů na svět a na společnost

image – dojem nebo představa vytvořená z vlastních poznatků

K

kapitalismus – společenský, ekonomický a hospodářský systém založený na soukromém vlastnictví a volné tvorbě cen

komunismus – společnost, kde by si byli všichni rovni, nadřazenost společného majetku nad soukromým

kriminalita – zločinnost, souhrn trestné činnosti v určitém čase a určité oblasti spáchané kýmkoli, včetně osob, které ještě nejsou trestně odpovědné

L

legislativa – zákonodárná moc, činnost, zákonodárství

M

militarismus – nadměrné zdůrazňování vojenství

mládež – mladí lidé do plnoletosti, spodní věková hranice není určena

mladistvý – člověk mezi 15 a 18 lety, má sníženou trestní odpovědnost

N

nacionalismus – politický směr, který pokládá národ za základní společenskou jednotku, ideologie zdůrazňující národní nadřazenost a výlučnost, zveličující národní zvláštnosti

nezletilý – viz dítě v předchozí části

O

obviněný – osoba podezřelá ze spáchání trestného činu, které vyšetřovatel sdělil obvinění

odsouzený – osoba, která byla pravomocně odsouzena

P

pachatel – osoba, která se dopustila trestného činu nebo kriminálního chování

pasivita – povahová trpnost, nečinnost, poddajnost, ústupnost, nebojovnost, neschopnost vyplývající z převahy závazků nad prostředky, které jsou k dispozici

preference – přednost, poskytovaná výhoda

prevence – včasná ochrana, předcházení

R

radikální – usilující o pronikavé a rychlé změny od základu za každou cenu, rozhodný, pevný, nesmířlivý, důkladný, nevybíravý

respondent – dotazovaný člověk, který odpovídá v dotazníkovém šetření nebo interviewu na kladené otázky

S

socialistický – převládá společný majetek nad soukromým

sociální – společenský, vztahující se ke společnosti

specifický – příznačný pro něco, osobitý, zvláštní

T

trestný čin – pro společnost nebezpečný čin, jehož znaky jsou podrobně popsány v trestním zákoně

15.4. SYMBOLIKA ANARCHISTICKÝCH SKUPIN

Symboly nejčastěji používané příznivci extrémistických ultralevicových skupin a hnutí.

Extrémistické ultralevicové skupiny a hnutí jsou v používaných symbolikách mnohem různorodější než pravicově orientované extrémistické skupiny a hnutí. Je to dáno zejména velkou šíří názorové a ideologické orientace od ekologických radikálů přes nejnebezpečnější anarchisty až po militantní maoistické buňky. Na rozdíl od fašistických symbolů a některých dalších symbolů užívaných zejména neofašisty (jde tedy zejména o symboliku propagující fašismus), symboly užívané levicovými extrémisty zatím nebyly označeny jako zakázané. Vedou se úvahy a spory, zda by do kategorie zakázaných symbolů neměl patřit symbol znázorňující srp a kladivo. Zatím však jako zakázaný označen nebyl.

Černá barva je tradiční barvou **anarchie**, která bývá kombinována s rudou barvou (barva krve). Emblémy a symboly bývají často doplněny písmenem "A," v kruhu (6a). Marxistická větev užívá zejména rudých vlájek, na kterých může být vyobrazen portrét legendárního revolucionáře Člě. Guevary nebo i dalších idolů revoluce.

Hnutí **squatting** užívá na obsazených (zesquatovaných) objektech symbolu kruhu protnutého jako by písmenem "Z," s šipkou (1a,b). Objekt na obr. 1b - Ládnicka se nachází v Praze 6.

Squat and Live (1c) je nejpobulárnějším heslem hnutí **squatting**.

Radikální ekologické iniciativy (2a,b,c) jsou loga těchto iniciativ vyjadřující objekt jejich ochrany.

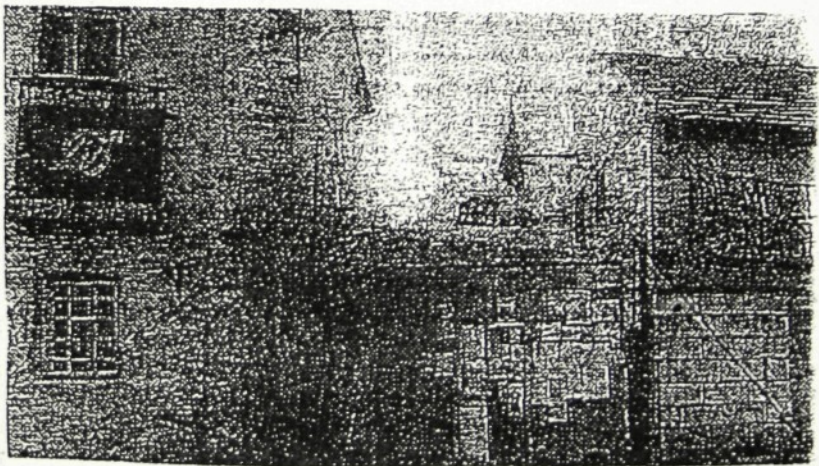
Hvězda a samopal (3a) je logo levicové teroristické skupiny **Rote Arme Fraktion** (frakce rudé armády) působící zejména v SRN. **Černý panter** (3b) je symbolem stejnojmenné militantní organizace v USA. Na obr. 3c je znak jedné z mnoha protifašistických iniciativ v SRN, 3d pak znázorňuje symbol radikálního feministického hnutí.

Protifašistické letáky (4a-f) představují programový antifašismus pro většinu autonomních skupin. Stoupenci těchto iniciativ bývají často obviňováni ze značné tolerance ke konzumaci drog (plakát obr. 5).

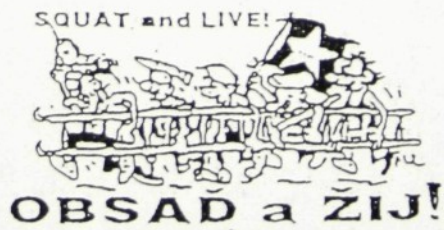
Radikální levice užívá velké množství sloganů, hesel, symbolů, které v abstraktnější formě ozřejmují pohyby a cíle tohoto hnutí (6a-e).

Λ.a)

Λ.b)

Λ.c)

3

ALF

2. a)

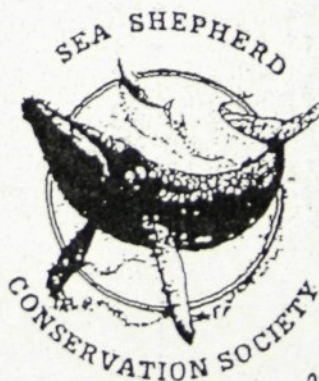
EARTH FIRST!

Earth first! je ekologické společenství lidí konajících a pro svůj cíl podle sloganu "Žádné kompromisy v obraně matky Země".
Earth first! věří v obranu divočiny a přírody jako takové za každou cenu skrz rozsáhlou řadu ekologických taktik.
Pište nebo volejte pro měsíční journal a důkladně prostudujte způsoby, jak se můžete zapojit do této skvělé organizace.

P.O. BOX 1415/Eugene, OR 97440/USA
(503)741-9191

2. b)

2. c)

3.a)

3.c)

3.b)

3.d)

4.a)

4.b)

4.c)

4.d)

4.e)

4.f)

5.

WARNUNG!

H **HEROIN**

DEALER

VERPISST
SICH!

6.a)

6.b)

6.c)

NENECH SE CHYTIT!

6.d)

ÚTOČ
NA SYMBOLY
KONZUMNÍ
SPOLEČNOSTI!

6.e)

PROČ JE NATO NEBEZPEČNÉ

Pro Česko bude summit NATO 21. - 22. listopadu skutečně velkou událostí. Generální tajemník NATO George Robertson tvrdí, že i pro NATO půjde o summit zatím největšího historického významu od jeho založení. V tomto bodě s ním souhlasím...

Oficiálně je NATO organizací pro obranu. Ve skutečnosti je však organizací určenou pro intervence a vedení válek. Viděli jsme to ve válce proti Jugoslávii v roce 1999, první útočné válce NATO. Tato válka byla zvláště důležitá pro Česko, Polsko a Maďarsko, protože ty se staly členskými státy NATO bezprostředně před začátkem této války. Podle původního plánu měly být tyto tři nové státy přijaty v den patnáctého výročí vzniku NATO, tedy 24. dubna. Ovšem Madeleine Albrightová trvala na tom, že tyto tři státy musí být součástí NATO před začátkem války. Dalším důvodem, proč chtěli mít tyto tři státy v NATO, bylo, že pokud by obyvatelé těchto zemí viděli, jak funguje NATO v praxi, mohli by vůči vstupu svých zemí zaujmout jiný postoj.

Pokud se dnes zabýváme NATO, je důležité zabývat se její oficiální strategickou koncepcí. Důležitá je nejprve se podívat na vojenskou strategii USA. Obvykle to totiž bývá tak, že strategie NATO je špatnou kopií oficiální vojenské strategie USA.

ZMĚNA STRATEGIE V ROCE 1999

Od konce studené války byla strategie NATO změněna dvakrát. První změna proběhla v roce 1991, druhá v roce 1999. Důležitější z nich je ta z roku 1999. V této strategii je oficiálně řečeno, že NATO bude sama sobě dávat mandát na válčení váleky, což nazýváme „sebezmočněním“. Dalším důležitým bodem je, že intervenční války se staly důležitým bodem strategie a politiky NATO.

Když NATO změnilo svou strategii, ovlivňuje to armády členských států NATO. Nyní již nejsou tak početné, ale jsou více připravené vést války. Všechny členské státy musely svou armádu restrukturalizovat. V Německu byl dříve Bundeswehr oficiálně armádou určenou pro obranu; dnes je jeho polovina připravena zapojit se do války mimo území Německa.

Oficiální hlavní důvod existence NATO byl v roce 1999 změněn z ochrany území na ochranu zájmů. V oficiální strategii NATO se o válce proti Jugoslávii říká: „máme na paměti, co jsme udělali na Balkáně.“

To znamená, že válka proti Jugoslávii byla první z války nového typu. V Německu se o tom stále vede debata; vládní Zelení tvrdí, že šlo o výjimku, která se nebude opakovat. Ovšem zmíněná pasáž z oficiální strategie NATO říká, že šlo o první krok, a další budou následovat.

Pro nové členské státy NATO, stejně jako pro kandidátské země, je důležitý program Partnership for Peace, který má proměnit jejich armády. Například i v Česku má mít „NATO kompatibilní“ armádu, což znamená nákup velkého množství nových zbraní. Naplánovaný nákup švédských stíhaček Gripen byl zatím odložen, přesto jsou však podobné nákupy typické. A je jasné, že tyto nákupy jsou pro státy velice drahé.

Při této příležitosti vždy říkáme, že program Partnership for Peace pro nové členské a kandidátské země je „light“ členstvím v NATO (podobně jako máma Coca-cola light).

ROZŠÍŘENÍ NATO

Na pražském summitu NATO se budou řešit tři důležité otázky. První z nich je rozšíření NATO. Vede se diskuse o přistoupení mnoha nových států: Litvy, Lotyšska, Estonska, Slovenska, Rumunska, Bulharska a také Slovinska. Vedle toho existuje pět dalších států, které chtějí vstoupit do NATO: Albánie, Makedonie, Chorvatsko, Ukrajina a Srbsko. Tyto státy zřejmě do NATO přijaty nebudou, ale stojí o to. Zřejmě si myslí, že vstup do NATO jim pomůže ekonomicky. NATO však není ekonomickou organizací; je organizací vojenskou a vstup do takové organizace každý stát také palčivě zaplatí.

Podle prezidenta Spojených států George Bushe musí být všechny kandidátské státy přijaty najednou, v jedné vlně. Reálně je, že přijaly budou pobaltské státy, Slovensko, Slovinsko, Rumunsko a Bulharsko. Pokud se tak stane, bude velký problém s Ruskem, s jeho enklávou Kaliningrad. V území NATO se bude nacházet část Ruska. Všechny tyto státy musí také deklarovat, že mohou splnit členský akční plán. Ten znamená, že jejich armády se musí stát „NATO kompatibilní“ a musí vyslat své úředníky do vedení NATO.

To bude pro NATO nová situace. Nyní má 16 členů, se třemi novými 19; po summitu v Praze se může stát, že bude mít 24 nebo i 26 členů. Důležitá je, že NATO rozhoduje konsensuálně. Pokud jeden členský stát řekne ne, celé rozhodnutí je zablokováno. Už během války v Jugoslávii nastala situace, že poprvé řekly všechny členské státy ano, podruhé řekly také ano, ale po třetí se politický šéf Javier Solana rozhodl, že se nebude ptát jednotlivých států, protože hrozilo, že Řecko nebo Itálie by naprosto řekly ne. Taktéž v Maďarsku se vedla diskuse, zda je správné bombardovat mosly a civilní infrastrukturu.

S šestadvaceti členy půjde o novou situaci a je možné, že čtení velkých států NATO bude chít rozhodování konsensem zrušit. NATO má strukturu jako pyramidu s melonem nahoře, třemi jabky uprostřed a mnoha oříškami vespod. Meloun jsou Spojené státy, jabka Německo, Velká Británie a Francie a oříšky jsou ostatní členské státy. V historii nalezneme dostatek příkladů, kdy pokud má velká čtyřka shodný názor, tak ho také prosadila.

(pokračování na str. 04)

NATOM JE COSI SKANDÁLNÍHO

Před summitem NATO vyvolal tento problém ochrany vzdušného prostoru nad ČR, respektive Prahou, před blíže nespecifikovaným nepřitelem. Americký Pentagon žádal něco co nemá obdoby - beztrávnost jejich pilotů v případě, že by zasáhli v ČR civilní cíle. USA dokonce žádali, aby tato beztrávnost platila například, čímž nepřímo uznali, že jejich „Intelligent“ bomby „občas“, ale spíše často netrefí buď nic nebo cíl, který je civilní avšak vojenskými experty či vojáky pokládán za vojenský.

Jistě máte v živé paměti, jak si při bombardování Jugoslávie „pletli“ lank s traktorem, nemocnici s velkým jugo-

slávske armády či konvoj uprchlíků s přesouvajícími se vojáky. Při spojeneckém bombardování zahynulo v Al-gánistánu dokonce více civilistů, než v mrakodrapech 11 září v New Yorku. Americká vláda ani generálové to dodnes nevysvětlili a je vidět, že politika NATO je založena nikoli na obraně svobody lidí, ale na jejich zabíjení.

Pavel Fejral

KRÁTKÉ ZPRÁVY ZE SEVERU

V polském městečku Wizajny poblíž litvských hranic se konal koncert léta Anti border kemp. Trval pět dní a zúčastnilo se ho okolo dvou set lidí. Osazenstvo bylo vsouklu mezinárodní. Byli zde aktivisté z Polska, Běloruska, Ruska, Ukrajiny, Litvy, Francie, Španělska, Německa a několika dalších zemí. Na programu byly různé přednášky, workshopy a diskuse. Točily se především okolo témat jako sexismus, Evropská unie, NATO a mnoho dalších. Příští rok se bude kemp opakovat. Bude ale již více zaměřen na politická a sociální témata, především na problém Evropské unie.

Na konci září se konala ve Vatšavě konference NATO. Asi slova anarchistů se rozhodla ukázal, že rozhodně nesouhlasí s takovými organizacemi, a vyšla do ulic. Když se původ snažil dostat k samotnému místu jednání, byl zatlačen policií. Tak jako vždy ukázala, že její jediný úloha je hájit zá-

(pokračování na str. 04)

NA NÁVŠTĚVĚ V ANARCHISTICKÉM VÝCVIKOVÉM TÁBOŘE

Jindřich Lacina

OTŘESNÁ, AUTENTICKÁ REPORTÁŽ NAŠEHO ZVLÁŠTNÍHO ZPRAVODAJE

Našemu zpravodaji se hned po redaktorech Mladé Fronty podařilo proniknout na pečlivě utajovaný kemp ve skalách v pražské Dívčké Šárce, kde se plánuje zničení naší civilizace a zkáza světa. Ano, řeč je o anarchitech. Kontakty jsme získávali těžko. Stálo nás to celé jmění. Po třech rundách v nejmenovaném podniku si ale k nám přisedl nenápadně vytřížený mladík a zeptal se, jestli něco nepotřebujeme.

Náš budoucí průvodce, který se představil jako Radim Š., student prvního ročníku vysoké školy v I. radci Králově byl evidentně jedním ze zaslouzců. I on ale měl obavy z lábořového vedení. „Celé jméno vám neřeknu, pomstili by se mi. Jdou po mně“, dodal ustrašeně. Nakonec ale souhlasil s tím, že nám „něco ukáže“, když s ním půjdeme na záchodek. Tam nám po chvíli zdráhání sdělil strašlivou pravdu. „Jsem anarchistaaaa!“ Na důkaz svých slov nám nabídl, že nás in-kognito propašuje na speciální tajný výcvikový tábor, kde se houfy radikálů připravují na pouliční masakr během listopadového zasedání NATO. Zabalili jsme si tedy tajně mikrofony a teplé spodní prádlo a vyrazili jsme.

Naše tajuplná anabáze začala v tramvaji dálkové linky číslo 22. Po asi dvouhodinové jízdě z I. P. Pavlova jsme již začali být nervózní, ale náš průvodce vše sváděl na kritickou dopravní situaci po povodních. Pak nás prázdná tramvaj vyplnila na konečnou. Byli jsme v podhůří Šárčeckých skal. Náhle se ozvalo zatroubení. „To jsou oni, přijeli s autem, rychle naskočte“, vykřikl Radim. A začalo to. Zběsile krouženi po tramvajové smyčce nám asi mělo zamotat hlavu a zmást případnou sledovačku. Řidič v černé kukle dal řetěz na volant a chvilu na plyn a pak si zapálil. Anarchisté opravdu vědí, co dělají. Po deseti minutách jsme už nevěděli, čím jsme, natož kde jsme. Vymotali jsme se z auta a vyrazili po parkové cestičce. „U altánku doprava“, houkl řidič a už vyrážel pro další várku. Vše bylo velmi konspirační. Za altánkem jsme museli doleva. Smluvená znamení byla na první pohled opravdu nesrozumitelná. Kdyby s námi nebyl tajný aktivista Radim, asi bychom zabloudili. Jen on uměl odpovídat na podivné houkání sov a výkřiky sojky, což, jak jsme později zjistili, byly tajné kódy, vypracované pro případ odposlouchávání mobilních telefonů. Bez Radima bychom si žlutých krepových láborků na smrtelcích vůbec nevěšili.

A náhle jsme tam byli. Až nás zamrazilo, jak dovedně anarchisté ukryli svou základnu. „Po posledním kempu v Pandšerské soutěsce, jsme se v maskirovací lekt zpěšili“, pyšnil se Radim. Až po pěti minutách soustředěného pohledu na nenápadnou budovu hostince „Kikonošská beseda“ jsme rozeznali kamuflovanou bránu do tábora. „Přikámo tady tomu Podkonoš“, zamrkal na nás Radim. „Policajil se ho něj! Jak nadmutý kozy po horách“, dodal výsměšně. Solva jsme prošli táborovou branou, museli jsme podstoupit bezpečnostní kontrolu. „Snímáj sumki i daváj časylil“, začal na nás nevybíravě řvát kavkazsko-žičkovským dialektem podivný mohutný muž v turbanu. Měl tím na mysli naše zavazadla a náramkové hodinky. V mžiku jsme byli obklopeni táborovou ochrankou, složenou z těch nejhorších rváčů a výřizků z řad tajných anarchistických skupin. Anarchisté se mezinárodní účast na táboře ani nesnažili skrývat. V batohu se mi například hrabalo podivné holohlavé vousaté individuum, které na můj pokus o podání ruky a představení se pouze zamumlalo něco jako „Sašám alejkuum mužzahedín“. Podivná azbuka na baretu dalšího z nich mi nahnalá husí kůži. Ano, Miloševićova komanda z Kosova. Ani jsem se neodvážil vyslovit jména, která se mi drala na jazyk. Ale prošli jsme. Když

jsem se zeptal, kde jsou naše lůžka, odpověděl nám byl posupný chechot. „Nu vót, zemlájánka“, mávl rukou strážce. Pochopili jsme. Podivné kupy sena na louce byly ve skutečnosti vchody do podzemních ubikací. „Pomáhali nám je budoval veteráni z Vietkongu“, pochlubil se hned Radim, „do cimry mi nedohlédne ani Global H6k“.

Jak začíná táborový den? „Všichni se shromáždil na dvoře a tam před rozvinitou zástavou musíme přísahat na odkaz drahého soudruha Saloth Sara“, říká Radim. „Tedy Pol pola, jak mu říkají nevěřící“, polichu dodává. Každého rána se odehrává děsivý rituál, kdy houlec ke všemu odhodlaných hrdořežů slibuje, že po revoluci zruší nejen peníze, čas, písmo, města a podobné věci, ale také myslí tukou před snídaní, obilnám Země kolem Slunce a toaletní papír. Nově přichvozi musí také otlisnout palce, namočený ve vlastní kr-

Anarchisté také kvůli autentické nácviku bojových situací pořádali několik malých policejních měřeního ošetření Dívčké Šárce, zda by jim hapanohl s nácvikem fajtch nového dšvaděního kusu a ná zvev „Přetř jak umíš“. Policejstě ochotně gabilovali a na šárceku lojky dšřizil v bojném počtu...

vi, na rituální smlouvu s vůdcem, kterou se zavazují dodržovat naprostou poslušnost jeho příkazům, pokud jim to ovšem nezakází rodiče.

Táborové workshopy byly skutečně rozmanité. Kromě vypouštění mezikontinentálních balistických střel z ramene a odpalování kufříkových atomových bomb, se aktivisté především učili vrhat dlažební kostky. „Vrhání předmětů, například nebezpečných víceúčelových ostrých osmilberních dlažebních kostek, lo je prosit věda.“ říká tajný aktivista, palestinský autonom Jalhá A. „Existují dva soupeřící přístupy. První, tzv. pragmatičká škola, disponuje pouze rudimentární metodikou, která se dá shrnout do zásady: Hod to tam, ono se

to ujme. Druhý přístup je techničtější. Předpokládá vyhodnocení mnoha faktorů: melné vzdálenosti, směru a rychlosti větru, vlhkosti vzduchu a indexu kluzkosti povrchu policejní přilby. Značnou pomoc nám prokázala jedna zdejší politička bývalá mistryně světa v hodů kouřil. Ta nám například sdělila překvapivou pravdu, že na konci rozmachu bychom měli kostku pustit.“

A co avizovaný policejní zásah? Tajný aktivista se chra plavě zasmál a vysvětluje: „Experti na protipolicejní zásahy z neochvalně známé (viz průdce investigativní časopis Tý den) španělské organizace YÓ BASTAI! nás učili jak se s ne pohodlnými narušiteli demonstrací vypořádát.“ Část aktivistů se převlékla do výstroje ukofistněné při přepadení sklad lektví Národního divadla a velká aktivista na demonstrantů pokřikoval: „Ocením každý ukořistěný šitl nebo helmu!“ „A létaji zuby a molotovy...“ Policie se tedy má na co těšit... A propos molotovy. Tento kultovní předmět se na láboře lišil značně pozorností. V takzvané Síni tradic byly vystaveny různé vývojové modely a funkční řezy. Od ručních až po poloautomatické samozápalné. „Někdy se nem chodit modlit“, přiznal se ve slabé chvíli Radim. „Molotov, to je náš bůh“.

Školení tomu odpovídalo. Aktivisté byli vycvičeni přímo uctíváním způsobem. Staré pólitikky, upravené z lahvi ou piva, jsou dávno zapomenuty. Heslem dne jsou nové, mo derní modely. Ať už lžičkotónážní dvoumužný „Demizón v 2002“ nebo konfejnerový „Klastr 1999“, obsahující 75 samc zápálních létkovek. Do dámské kabelky se vejdu rafinova ně maskované flakónky, které ale neobsahují voňavku. V chci nácviku přišel poslední den. Na ještě rozvodněném Šá reackém poloce nás vysloužilci z americké námořní pěcholy, které společně s Johnem Walkermem Singhem navrhovali. Al-Kajda, učili technice obloživelného výsadku, která má bý údejně využita pod výšehradskou skálou za pomoci dobře u tajované ponorky Kursk, kterou anarchisté unesli během vealku medializované akce v Barentsově moři. „Dalo nám li lušku, protlačit to proti proudu až do Prahy“, poznamenávi Radim, „ale nakonec jsme to zvládli. Museli jsme ale kvůli to mu vyvolat menší povodeň, abychom prošli zdymadly po mostem Legli.“ Doznává tak nepřímo v novinářské komunil všeobecně známý fakt, že za letošními katastrofálními, po vodními opravdu stojí anarchisté.

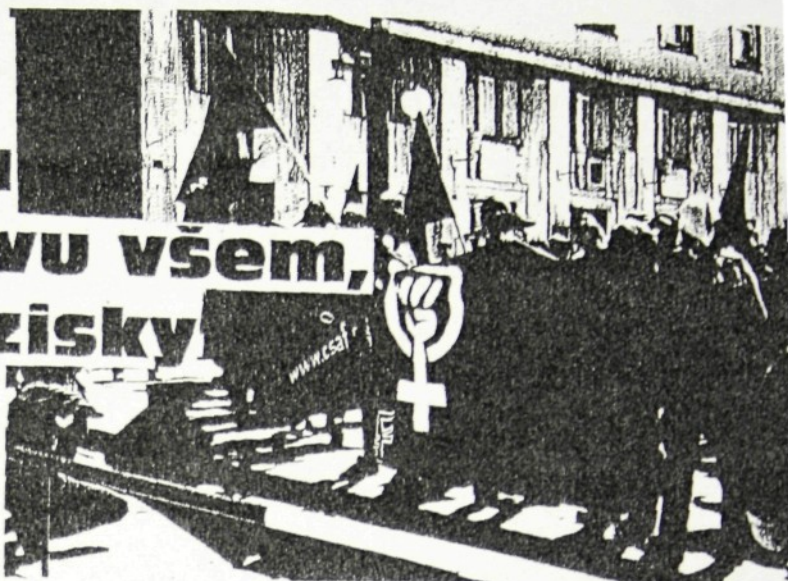
„Kempem podle odhadu policie nepozorovaně prošli asi 12.000 anarchistů, kteří zaplavili pražské ulice během I. listopadového zasedání NATO“, sdělil nám nejmenovaný policista z proflaxtramistického oddělení, který z obavy před re diky a vlastní manželkou odmítl prozradit svou totožnost. „A což teprv li přespolní“, dodal, evidentně se značnými c bavami.

Na závěr nám Radim prozradil opravdového sólokapra. „Po vzoru našich ruských soudruhů, nezaútočme v listopadu, ale už v říjnu!“ ●

Radomír Kydavy, stálý zpravodaj Staré fronty Včera
zdroj: <http://www.isa.anarchismus.cz>

1. Máj 2001

Svobodu a samosprávu všem, ne moc a zisky elitám!

Během letošního Prvního máje pořádali anarchisté v ČR několik akcí. V Brně se konala demonstrace za účasti asi 120 lidí. Následovaly přednášky a diskuse. Obě pořádala Organizace revolučních anarchistů - Solidarity. Asi 40 lidí se zúčastnilo Prvního máje Liberecké alternativy pořádaného v Jablonci. Federace sociálních anarchistů uspořádala několik infostánků na různých místech a přednášku v Brně. V Praze proběhly akce Čs. anarchistické federace (ČSAF), Čs. anarchistického sdružení (ČAS) a Antifašistické akce (AIA).

Po deváté hodině ráno přišlo asi dvacet anarchistů na Sileský ostrov, aby položili květiny u improvizovaného památníku oběti Chicagských událostí v roce 1886. Akce proběhla bez problémů. Na jejím konci anarchisté kontrolovali (pouze argumentačně, ke zklamání přítomných novinářů) delegaci sociálních demokratů a ČMKOS "Taška Falur" se jim snažili vysvětlit, že chápe, že útočíme na vládu, ale nechápe, proč anarchisté vystupují proti odborům, na což mu bylo vysvětleno, že anarchisté nejsou proti odborům, ale proti jejich předákům, jako je on. Proběhla delší diskuse, během níž se k anarchismu mimo jiné přidal i jeden normální pracující, který byl 1. května na návštěvě Prahy. Jinak během akce rozdávali anarchisté letáky o pokrytectví sociodemáků, když nyní jdou s květinami k pomníku dělnických bouří z přelomu století. Oni dělníci se musí obracet v hrobě. Ještě před sto lety se Sociální demokracie stavěla do opozice vůči vykořisťování námezdně pracujících, volala po vládě a nápravě. Následovalo vyločování nepohodlných členů, postupná integrace mezi klasické politické strany a nyní můžeme sledovat jak sociální demokracie začíná privatizaci, podporují deregulaci cen, která postihne široké vrstvy obyvatelstva, aktivně podporují náš vstup do NATO atd. Navíc, když byla jejich pozice nejistá, se neváhali spojit ani s ODS. Nu a na Prvního máje hurá k památce sociálních střetů, v nichž byla těžce vybojována práva, která nyní v éře globalizovaného kapitalismu i s přispěním vlády ČSSD pomalu ztrácíme.

Před jedenáctou hodinou se začali scházet anarchisté na Palackého náměstí, kde se konala demonstrace ČSAF. Situaci monitorovalo v okolí několik desítek policistů, během příprav se několik málo z nich snažilo dělat organizátorům problémy - tu chtěli povolit benzín do agregátů, jinde zas vadily pikety na státech. Nakonec i onen nevěřící konstábil uvěřil, že kanystr s benzinem nemá sloužit k vypálení jeho kanceláře a tak mohla konečně začít hrát hudba. Jelikož panovalo značné horko, akce

se konala ve stínu stromů, kde byly umístěny distribuce lískovín, líček apod. Na pomníku byl roztažen transparent. Odtud byly také v poledne přečteny projevy. Anarchistická federace připomněla oběti Haymarketových událostí z r. 1886, byla naznačena paralela mezi lehdějnými a dnešními represemi. Další projev byl věnován novele shromažďovacího zákona, která de facto znamená zavedení povolovacího režimu na demonstrace, úředníkům dává do ruky nespočet možností, jak shromažďování omezovat. Konání jakýchkoliv shromáždění by pak záviselo na lhbouvlí úředníků. Proti lakovným omezením je nutno se postavit. Feministická skupina B. března poukázala na postavení žen ve společnosti, svým projevem vyvrátila mýtus o hysterických lebnistkách, které snad chtějí vládnout světu. řečník Čs. anarchistického sdružení připomněl potřebu organizovat se a žít podle anarchistických principů již nyní.

Po dočtení projevů se začal řadit pochod. Byl lemován transparenty jako, Kde je autorita, není svoboda, Nie zaciskaj pasa, zasínaj piesc! (Neutahuj si opasek, zatni píšť - společný transparent ČSAF a polské Anarchistické federace), nebo Kdyby volby mohly něco změnit, už dávno by je zakázali. Pochod byl legálně nahlášen přes náměstí Míru, kde proběhla demonstrace neonacistů z Národního sociálního bloku (NSB). Že je anarchistický pochod legální a tudíž ho nemůže nechat rozsekát nesl s nelibostí ministr vnitra GroSS, když se vyjádřil, že nechápe, jak mohl být povolen tak blízko neonacistů. Že se shromáždění nepovolují, nyníž pouze nahlašují, ministroví zřejmě stále uniká.

Po půl jedné začal hrát v čele anarchistického bloku samba band, za jehož zvuků se vydalo cca 300 přítomných na pochod. Jízdní policie v čele mohla v kolemdjoudcích vyvolat pocit, že jede pan král, po přiblížení celého průvodu však bylo zřejmé, že tady by se žádná vrchnost neuchýlila. Hlasitě hrani mělo veskrze kladný efekt na chodce, kterým se rozdávaly letáky, uvnitř samobného pochodu pomohlo udržit svědlov atmosféru po celou dobu dlouhého pochodu Prahou. Bez incidentů se

1. máj ve světě

Německo

Věsti městech (Berlín, Frankfurt, Essen, Augsburg, Mannheim, a Drážďany) byly povoleny neofašistické pochody. O všech z nich musel rozhodnout soud, některé byly definitivně povoleny až 1. května ráno.

Frankfurt

Několik stovek antifašistů blokovalo centrum města a několik hlavních křižovatek. Policie, chránící stáda asi osmi set neonacistů, kteří plánovali pochodovat k centrální bance, antifašisty brutálně napadla. Odpoledne se na několika místech antifašisté a neonacisté střetli, a když nacisté odjížděli, byli napadeni v metru.

Mannheim

Pochod organizovaný NPD byl zastaven po několika stovkách metrů. Antifašisté byli obklíčeni policií, která je však později nechala odejít. Během krátkého pochodu byli fašisté terčem koňských výskalů, házených anarchisty.

Essen

500 antifašistů zkusilo zastavit pochod asi 120 neonacistů, které bombardovali vejci. Jeden z fašistických řečníků byl během svého projevu, poté, co se dopustil několika antisemitických a holocaust popírajících výroků, zatčen. Anarchisté byli několikrát napadeni policií. Po skončení neo-demonstrace se několik jejich účastníků rozhodlo odjet z hlavního nádraží, což se ukázalo být špatnou volbou, protože zde čekal černý blok. Ten napadl vlak, kterým fašisté odjížděli, ale byl okamžitě rozprášen policií se puš Nicméně, několik fašistů bylo dosiženo.

Augsburg

1 500 antifašistů se sešlo na demonstraci proti neonacistickému pochodu. Další informace nejsou k dispozici.

Drážďany:

Asi 700 fašistů pochodovalo městem se sloganem "práci nejdíle pro Němce". Několik pokusů o zastavení pochodu bylo neúspěšných. Proúdemonstrace se zúčastnilo asi 300 lidí z nejrůznějších levicových organizací a "normálních" občanů, kteří dopravovali pochod neonacistů a rušili ho hlukem.

15.6. PŘÍLOHA - DOTAZNÍK

DOTAZNÍK

1. Kolik je Vám let? Jakého jste dosáhl(a) vzdělání?
2. Proč jste byl(a) předveden(a) na PČR?
3. Byl(a) jste již dříve odsouzen(a) nebo vyšetřován(a) pro nějaký trestný čin?
Pro jaký?
4. Vyrůstal(a) jste u obou rodičů? Jednoho nebo samostatně?
5. Jaké mají rodiče vzdělání a kde pracují?
6. Tajíte před rodiči anarchistické členství?
7. Byl v minulosti vyšetřován nebo odsouzen někdo z Vaší rodiny? Kdo a kdy?
8. Které anarchistické skupiny jste členem? Co o ní víte?
9. Jak se snažíte odlišit od ostatních anarchistických skupin?
10. Myslíte, že anarchistické hnutí je pro společnost přínos nebo naopak? Proč?

Tento dotazník je anonymní a jeho vyplnění je dobrovolné.